

ცაგერის მუნიციპალიტეტის საკრებულო

განკარგულება-გ-81. 8124360001

თარიღი: 25/12/2024

ცაგერის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს

განკარგულება №38

ცაგერის მუნიციპალიტეტის 2025-2028 წლების პრიორიტეტების დოკუმენტის შესახებ

საქართველოს ორგანული კანონის „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი“ 61-ე მუხლის მე-2 ნაწილისა და 54-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ე.გ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად,

ცაგერის მუნიციპალიტეტის საკრებულომ გადაწყვიტა:

1. ცნობად იქნას მიღებული ცაგერის მუნიციპალიტეტის 2025-2028 წლების პრიორიტეტების დოკუმენტი. /დანართი №1 თან ერთვის/.
2. განკარგულების გასაჩივრება შესაძლებელია ხელმოწერის დღიდან ერთი თვის განმავლობაში სარჩელის წარდგენის მიზნით ცაგერის რაიონულ სასამართლოში (მისამართი ქ. ცაგერი, რუსთაველის ქ. №69).
3. განკარგულება ძალაშია ხელმოწერისთანავე.

ჭაბუკი ჭაბუკიანი

ცაგერის მუნიციპალიტეტის საკრებულო-საკრებულოს
თავმჯდომარე

გამოყენებულია კვალიფიციური
ელექტრონული ხელმოწერა/
ელექტრონული შტამპი

მუნიციპალიტეტის 2025-2028 წლების საშუალოვადიანი პრიორიტეტების დოკუმენტი

შესავალი

მუნიციპალიტეტის ეკონომიკური განვითარება ძირითადად ეფუძნება ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების პოლიტიკას, თავისუფალი ბაზრის პრინციპებს. მუნიციპალიტეტის მთავარი მიზანია ხელი შეუწყოს პანდემიით დაზარალებული ბიზნესის აღდგენასა და შემდგომ გაფართოებას, აღნიშნულიდან გამომდინარე ყურადღება დაეთმობა ინფრასტრუქტურის სწრაფ განვითარებას, როგორც ეკონომიკური ზრდის მასტიმულირებელ ფაქტორს.

გრძელვადიანი და მაღალი ეკონომიკური ზრდის უზრუნველსაყოფად, ადგილობრივი ხელისუფლება იმუშავებს ეკონომიკის სტრუქტურულ ტრანსფორმაციაზე და ეკონომიკის ფაქტორების, ასევე მუნიციპალურ საკუთრებაში არსებული რესურსების მაქსიმალურ ჩართვაზე ეკონომიკურ აქტივობაში.

ამასთან, აქტიურად გაგრძელდება შესაბამისი მუნიციპალური ინსტიტუტების მუშაობის ხარისხობრივი გაუმჯობესება, რაც ხელს შეუწყობს მუნიციპალიტეტის ეკონომიკური პოლიტიკის ეფექტიანად განხორციელებას.

მუნიციპალიტეტის 2025-2028 წლების პრიორიტეტების დოკუმენტს საფუძვლად დაედო საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-4 ნაწილის მოთხოვნათა გათვალისწინებით საქართველოს მთავრობის მიერ საქართველოს პარლამენტში წარდგენილი ქვეყნის ძირითადი მაკროეკონომიკური და ფისკალური პარამეტრების დოკუმენტი და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის 77-ე მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად საქართველოს ფინანსთა სამინისტროდან მიღებული წერილი 2025 საბიუჯეტო წლის ძირითად საბიუჯეტო პარამეტრების შესახებ.

მუნიციპალიტეტის 2025-2028 წლების პრიორიტეტების დოკუმენტში ასახულია ზოგადი ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის შესახებ, მუნიციპალიტეტის შემოსავლების და ხარჯების აგრეგირებული მაჩვენებელი 2025-2028 წლებისთვის, 2023 წლის და მიმდინარე 2024 წლის 6 თვის ბიუჯეტის შესრულებს მონაცემები და მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტები და პროგრამები საშუალოვადიან პერიოდში. დაგეგმილია მუნიციპალიტეტის კომპეტენციის სფეროში/დარგში/მიმართულებაში გენდერული თანასწორობის ასპექტების გათვალისწინება;

თავი I. ზოგადი ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის შესახებ

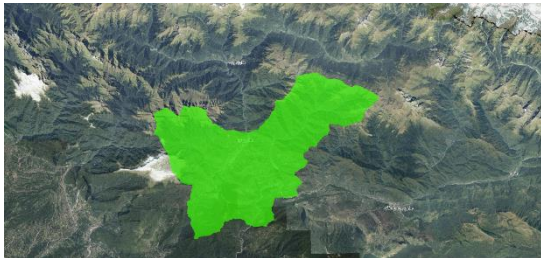
ისტორია

ცაგერის მუნიციპალიტეტი - ადმინისტრაციულ ტერიტორიული ერთეული რაჭა-ლეჩხუმის და ქვემო სვანეთის სამხრეთ-აღმოსავლეთ ნაწილში. ჩრდილოეთიდან მას ესაზღვრება ლენტეხის მუნიციპალიტეტი, დასვლეთიდან - მარტვილის მუნიციპალიტეტი, სამხრეთით - წყალტუბოსა და ხონის მუნიციპალიტეტები, აღმოსავლეთით - ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი. მუნიციპალიტეტის ფართობია 755,4 კმ². მუნიციპალიტეტის სიმაღლე ზღვის დონიდან საშუალოდ 540 მ-ია. მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული ცენტრია ქ. ცაგერი. ადმინისტრაციული ცენტრის დაშორება დედაქალაქთან 325 კმ-ია.

მუნიციპალიტეტში არ არის რკინიგზა. უახლოეს სარკინიგზო სადგურთან (ქ. წყალტუბო) დაშორება შეადგენს 55კმ-ს, მუნიციპალიტეტს სახელმწიფო საზღვრებთან შეხება არ აქვს.

ცაგერის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არის 19 ტერიტორიული ერთეული (იხ. დანართი 1.), რომელშიც შედის ქ. ცაგერი და 58 სასოფლო ტიპის დასახლება. ცაგერის მუნიციპალიტეტში შემავალ ყველა დასახლებას აქვს მაღალმთიანი სოფლის სტატუსი.

გეოგრაფია

რელიეფურად ცაგერის მუნიციპალიტეტი ძირითადად საშუალო და დაბალი სიმაღლის ქედების, ქვაბულების და ღრმად ჩაჭრილი ვიწრო ხეობების მქონე ტერიტორიას წარმოადგენს. რაიონის უმაღლესი ადგილია ცეკურის მთა (3173მ). მუნიციპალიტეტში გვხვდება კანიონისებური ვიწრობები, მინერალური, წყაროს წყლები და ჩანჩქერები. ცაგერი მრავალფეროვანი ფლორითა და ფაუნით გამოირჩევა. ცაგერის მუნიციპალიტეტში საშუალო მთის კლიმატია. სამხრეთიდან და დასავლეთიდან მთების - ხვამლისა და ასხის მდებარეობა დასავლეთ საქართველოს დანარჩენ ადგილებთან შედარებით განსხვავებულ მიკროკლიმატს განაპირობებს. მუნიციპალიტეტის მთავარი მდინარეებია; ცხენისწყალი და რიონის შუაწელი. მცირეწყლიანი მოკლე შენაკადებით (ჯონოული, ღვირიშის ღელე, ლაჯანური, კვერეშულა)

ადგილობრივი მნიშვნელობის გზების სიგრძე შეადგენს 215,5 კილომეტრს.

მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე გადის 2 შიდა სახელმწიფო მნიშვნელობის გზა. (ქუთაისი-ცაგერი- ლენტეხი- აეროპორტი და ქუთაისი -ალპანა -ამბროლაური -მამისონი)

მმართველობის ორგანოები

ცაგერის მუნიციპალიტეტში, ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლობითი, საკანონმდებლო ორგანოს წარმოადგენს მუნიციპალიტეტის საკრებულო, ხოლო, ისევე როგორც საქართველოს ყველა სხვა მუნიციპალიტეტში აღმასრულებელი ხელისუფლებას ახორციელებს პირდაპირი წესით არჩეული მერი. მუნიციპალიტეტის მერი აღმასრულებელ ხელისუფლებას ახორციელებს მუნიციპალიტეტის მერიის სტრუქტურული ერთეულების (სამსახურები), მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებული არასამეწარმეო, არაკომერციული იურიდიული პირებისა (აიპ)-ის მეშვეობითა და მუნიციპალური შპს-ების მეშვეობით.

მუნიციპალიტეტი მოიცავს 19 ტერიტორიულ ერთეულს: ქალაქი ცაგერი; თემები: ქვ.ცაგერი, ჩქუმი, ადვი, სპათაგორი, ზუბი, ალპანა, ლასურიაში, წიფერჩი, ორბელი, ოყორეში, ლუხვანო, ჩხუტელი, ტვიში, ღვირიში, უსახელო, ლაილაში, ნაკურალეში, საირმე.

მოსახლეობა

ცაგერის მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის ძირითად ნაწილს ეთნიკურად ქართველი მოსახლეობა წარმოადგენს, ეთნიკური უმცირესობის წარმომადგენლები მთლიანი მოსახლეობის 2%-ს წარმოადგენენ მათ შორის არიან: რუსები, უკრაინელები და ებრაელები. გვიან ფეოდალურ ხანაში დასავლეთ საქართველოში ებრაელთან განსახლების პუნქტს წარმოადგენდა სოფელი ლაილაში და ქალაქი ცაგერი. ებრაელთა რამდენიმე ოჯახი დღემდე ცხოვრობს ცაგერის ტერიტორიაზე.

2023 წლის სტატისტიკური მონაცემებით 11746 კაცია. მუნიციპალიტეტში 59 დასახლებული პუნქტია: 1 ქალაქი, 58 სოფელი. დიდი სოფლებია ქვ. ცაგერი, ორბელი, ლასურიაში,

მუნიციპალიტეტში 11746 მოსახლიდან 5889 ქალბატონია, ხოლო 5857 მამაკაცი. მუნიციპალიტეტში რეგისტრირებულია 388 0-დან -6 მდე წლამდე ბავშვი, 838 6-დან 18 წლამდე მოზარდი, 28 მრავალშვილიანი ოჯახი, 3492 პენსიონერი, ცაგერის მუნიციპალიტეტში რეგისტრირებული შშმ პირის სტატუსის საფუძველით სახელმწიფო გასაცემლის, კერძოდ „სოციალური პაკეტის“ მიმღებ პირთა რაოდენობა შეადგენს 442-ს, მათშორის 22, 18 წელს ქვემოთ მყოფი პირია. 2023 წლის მონაცემებით მუნიციპალიტეტში „სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიან ბაზაში“ რეგისტრირებულია 1900-მდე ოჯახი (4000 პირი), მაღალმთიან დასახლებაში მცხოვრების სტატუსი გააჩნია მუნიციპალიტეტის მთელ მოსახლეობას.

ცაგერის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მრავლად აღინიშნება ანტიკური პერიოდის ნასახლარები და არქეოლოგიური მასალები რაც მიუთითებს იმაზე რომ ეს ტერიტორია ოდითგანვე მჭიდროდ იყო დასახლებული. რევოლუციამდე დღევანდელი ცაგერის მუნიციპალიტეტი შედიოდა ლეჩხუმის მაზრის შემადგენლობაში ლენტეხის მუნიციპალიტეტთან ერთად. ხოლო 1930-იანი წლებიდან ჩამოყალიბდა ცაგერის რაიონი ადმინისტრაციული ცენტრით ქ.ცაგერი.

საჯარო დაწესებულებები

ცაგერის მუნიციპალიტეტში ფუნქციონირებს სხვადასხვა საგანმანათლებლო, კულტურული და სპორტული დაწესებულებები. მათ შორისაა:

- 25 საჯარო სკოლა , სადაც სწავლობს - 742 მოსწავლე.
- წმინდა ილია მართლის სახელობის გიმნაზია -78 მოსწავლე
- 15 საბავშვო ბაღი, არსაზრდელთა რაოდენობა -211 ბავშვი.
- 1 კულტურის სახლი - წრეების პროგრამებზე მონაწილეობს მიუზიკლის თეატრის 40 მოსწავლე და ბავშვთა ფოლკლორული ანსამბლი „ხვამლის“ – 20 მოსწავლე.
- 25 საჯარო სკოლა , სადაც სწავლობს - 742 მოსწავლე.
- წმინდა ილია მართლის სახელობის გიმნაზია -78 მოსწავლე
- 15 საბავშვო ბაღი, არსაზრდელთა რაოდენობა -211 ბავშვი.
- 1 კულტურის სახლი - წრეების პროგრამებზე მონაწილეობს მიუზიკლის თეატრის 40 მოსწავლე და ბავშვთა ფოლკლორული ანსამბლი „ხვამლის“ – 20 მოსწავლე.

- 1 - ა(ა)იპ ცაგერის მუნიციპალიტეტის მთავარი ბიბლიოთეკა , ახალგაზრდული და საბავშვო განყოფილებებით - 40 სასოფლო განყოფილება.
- **მუზეუმები:** ვარლამ მახაროზლიძის სახელობის ცაგერის ისტორიული მუზეუმი მისი სტრუქტურული ერთეულებით , სურათების გალერეა., ლადო ასათიანის სახლ - მუზეუმი, არჩილ გელოვანის სახლ - მუზეუმი, სევერიან ისიანის სახლ-მუზეუმი., არქეოლოგიურ ეთნოგრაფიული მუზეუმი „ღია ცის ქვეშ.
- დაწყებითი სამუსიკო განათლების 1 და სამხატრო განათლების 1 სკოლა, შესაბამისად დაწყებით სამუსიკო განათლებას ეუფლება 65 და სამხატრო სკოლის 45 ბავშვი.
- ა(ა)იპ ესთეტიკური აღზრდის ცენტრი - 150 აღსაზრდელით.
- კომლექსური სპორტული სკოლა 1 – 220 აღსაზრდელით.
- ა(ა)იპ საფეხბურთო კლუბი „ხვამლი“ – 80 აღსაზრდელით.
- ა(ა)იპ ფრენბურთის კლუბი „ცაგერი“ – 70 აღსაზრდელით.

ღირშესანიშნაობები:

ცაგერის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე გვაქვს, როგორც ბუნებრივი ასევე ისტორიული ძეგლები და ღირშესანიშნავი ადგილები.

- მაქსიმე აღმსარებლის მონასტერი მურში, მურის ციხეთა კომპლექსი, გვესოს ციხეთა კომპლექსი, ორბელის ციხე, გონის წმ. გიორგის ეკლესია, ჩქუმის ნამარნევის ეკლესია, ებრაელთა სინაგოგა და სომხური ეკლესიის ნანგრევი სოფ. ლაილაშს....

ბუნება

- ხვამლის მთა
- ასხის მასივი
- ქულბაქის ტბები
- საირმის სვეტები
- რაჩხის ჩანჩქერი
- ჩქუმის ჩანჩქერი
- ღვირიშის ჩანჩქერი

კულტურული ძეგლები

- გონის წმ. გიორგის ეკლესია

- მურის ციხე
- ცხეთის წმ. გიორგის ეკლესია
- ორბელის ციხე
- თაბორის ფერისცვალების ეკლესია
- სოფელ გვესის ბაზილიკა
- დეხვირის ციხეთა კომპლექსი

კურორტები

- ლაშიქალა
- ახალქალა

ეკონომიკა

ცაგერის მუნიციპალიტეტის ეკონომიკური განვითარება ტრადიციულად დამოკიდებული არის სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის წარმოებასა და განვითარებაზე, სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის წარმოების გაზრდასა და გადამამუშავებაზე, ამისათვის იდგმება პირველი ნაბიჯები. მუნიციპალიტეტის სხვადასხვა სოფელში გაიხსნა და მოქმედებს არაერთი საოჯახო მარანი. მნიშვნელოვანი არის ქალი მეწარმეების ჩართულობა სამეწარმეო საქმიანობაში, ქალთა მეწარმეობის ხელშეწყობის პროგრამების განხორციელება მუნიციპალიტეტისათვის ერთ-ერთ პრიორიტეტულ მიმართულებას წარმოადგენს. სოფ. წიფერჩში მოეწყო თანამედროვე სტანდარტების დონეზე აღჭურვილი ცხოველთა სასაკლაო. ბოლო წლების განმავლობაში მუნიციპალიტეტში მიმდინარეობს ველური ხილის დამზადება. გაიზარდა თაფლის წარმოება. სოფ.ქულბაქში მეთევზეობა. ქვ.ცაგერში მეღორეობის ფერმა. სოფ. ლასურიაში წარმატებით მოქმედებს კოოპერატივ „ჭრელას“ ბაზაზე მოქმედი რძის გადამამუშავებელი საწარმო. დაიწყო ველური სამკურნალო ბალახების შეგროვება. სოფ.ბარდნალაში ეფექტიანად მოქმედებს ხე-ტყის გადამამუშავებელი საწარმო.

მუნიციპალიტეტის ეკონომიკის განვითარებისათვის სამომავლოდ აუცილებელია აშენდეს ორი ყურძნის გადამამუშავებელი ქარხანა, ხილისა და კენკრის მიღებისა და გადამამუშავებელი საწარმო, უნდა განვითარდეს ხე-ტყის, ბუნებრივი რესურსების გადამამუშავებელი საწარმოები.

ცაგერის მუნიციპალიტეტში 2024 წლის მონაცემებით მთლიანი შიდა პროდუქტი შეადგენს 30,3 მილიონ ლარს. მუნიციპალიტეტის მშპ-ის 15%-მდე შეადგენს საამშენებლო სამუშაოები, 5%-ს შეადგენს სამთო-მოპოვებითი და გადამამუშავებელი მრეწველობა, ხოლო ვაჭრობა და მომსახურეობა - 30%-ს. დანარჩენი 50% პროცენტი მოდის სოფლის მეურნეობის პროდუქციის წარმოებაზე და სხვასექტორებზე.

აღნიშნული მონაცემები წარმოადგენს 2023 წლის ნოემბრის მაჩვენებლებს, სავარაუდოდ მონაცემებმა წლის ბოლოსათვის შეიძლება განიცადოს გარკვეული ცვლილება.

დასახელება	მოსახლეობა	ფართობი (კვ.კმ)	შემოსავლები (ათას ლარებში)	გადასახდელები (ათას ლარებში)
სულ საქართველო (ნაერთი)	3,736,400.00	69,700.00	20,805,000.00	23,856,000.00
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვ.სვანეთის რეგიონი	30089	4954	-	-
ცაგერის მუნიციპალიტეტი	11746	755.4	18182.30	16460.42
პროცენტი საქართველოსთან	0,31	1,08	0,87	0,06
პროცენტი რეგიონთან	39,03	15,24	-	-

თავი II. ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები

2.1 შემოსავლების და ხარჯების აგრეგირებული მაჩვენებელი 2025-2028 წლებისთვის

საშუალოვადიან პერიოდში საბიუჯეტო შემოსულობების პროგნოზული გათვლებისას, გათვალისწინებულ იქნა 2025-2028 წლებისათვის ქვეყნის ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების დოკუმენტის პირველადი ვარიანტით განსაზღვრული მაკროეკონომიკური და ფისკალური მონაცემები. ასევე ბიუჯეტის ძირითადი მაჩვენებლები, რომლის მიხედვითაც განისაზღვრა ცაგერის მუნიციპალიტეტის 2025-2028 წლების შემოსულობების პროგნოზი საშუალოვადიან პერიოდში. დღგ-დან შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებლები დათვლილია საბიუჯეტო კოდექსის 71-ე მუხლის შესაბამისად.

მუნიციპალიტეტის 2025-2028 წლის შემოსავლებისა და ხარჯების საპროგნოზო აგრეგირებული მაჩვენებლები განისაზღვრა შემდეგნაირად:

ბიუჯეტის ძირითადი მაჩვენებლები

დასახელება	2023 წლის ფაქტი	2024 წლის პროგნოზი	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი	2028 წლის პროგნოზი
შემოსავლები	18220,6	21202,8	12483,42	13216,9	14249,9	15393
გადასახადები	10049	10906,85	11729,2	12437,8	13408,5	14408,5
გრანტები	7636,2	9665,72	177,9	309,1	333,8	433,8
მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტიდან მისაღები გრანტები	7531,36	9457,82	0	0	0	0
სხვა შემოსავლები	535,4	630,3	576,32	470,0	507,6	550,7
ხარჯები	10895,4	12368,48	12087,8	12677,4	13691,6	14928,1
შრომის ანაზღაურება	2724,5	2858,32	3211,6	3648,2	3940	4334
საქონელი და მომსახურება	1944,7	2176,69	1768,7	1881,7	1991,8	2100
ძირითადი კაპიტალის მომსახურება						
პროცენტი	20,3	15,0	6,4	5,0	0	0
სუბსიდიები	5203,3	5929,55	6392,2	6104,7	6593,1	7252,1
გრანტები	41,1		0	0		

		50,0				
სოციალური უზრუნველყოფა	579,3	601,21	570,0	652,3	705,4	760,5
სხვა ხარჯები	382,2	737,71	138,9	385,5	461,3	481,5
საოპერაციო სალდო	7325,2	8834,34	395,6	539,5	558,4	464,9
არაფინანსური აქტივების ცვლილება	8154,8	12523,4	340	489,3	532,5	550
ზრდა	8210	12593,4	400	539,3	582,5	600
კლება	56	70,0	60	50,0	50,0	50
მთლიანი სალდო	-829,6	-3689,06	55,6	50,2	25,9	25874
ფინანსური აქტივების ცვლილება	-885,2	-3744,66	- 55,6	-78,0	--25,9	-85,1
ზრდა		0	0	0		
კლება	774	3744,66	0	-78,0	25,9	85,1
ვალდებულებების ცვლილება	-55,6	-55,6	-55,6	-55,6	-27,8	0
ზრდა		-	-	-	-	-
საგარეო						
საშინაო						
კლება	55,6	55,6	55,6	55,6	27,8	0
საგარეო						
საშინაო	55,6	55,6	55,6	55,6	27,8	0
ბალანსი	(0.00)	-	0.00	(0.00)	(0.00)	(0.00)

2.2 გასული 2023 წლის და მიმდინარე 2024 წლის 6 თვის ბიუჯეტის შესრულება

2023 წელი - ბიუჯეტის შესრულების ანალიზი

მუნიციპალიტეტის 2023 წლის ბიუჯეტის შემოსულობების (შემოსავლები, არაფინანსური აქტივების კლება, ფინანსური აქტივების კლება, ვალდებულებების ზრდა) და ნაშთი ცვლილების გეგმა განისაზღვრა 18732,2 ათასი ლარით, ფაქტიურმა შესრულებამ შეადგინა 18276,6 ათასი ლარი, ანუ გეგმის 98%-ი.

ბიუჯეტის შემოსულობების (შემოსავლები, არაფინანსური აქტივები, ფინანსური აქტივები) გეგმა განისაზღვრა 18732,2 ათასი ლარით, ფაქტიურმა შესრულებამ შეადგინა 18276,6 ათასი ლარი, რამაც გეგმის 98% შეადგინა. მათ შორის:

ბიუჯეტის შემოსავლების (გადასახადები, გრანტები, სხვა შემოსავლები) სახით მობილიზებულია 18220,6 ათასი ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (18562,2 ათასი ლარი) 99% და მთლიანი - შემოსულობების 99,7% შეადგინა. მათ შორის:

გადასახადების სახით მობილიზებულია 10049,0 ათასი ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის 10076,0 ათასი ლარის 99,7%. წინა წელთან შედარებით (ფაქტი - 9138,0 ათასი ლარი) მიმდინარე პერიოდში 911,0 ათასი ლარით მეტი შემოსავალია მიღებული. აღნიშნული გამოწვეულია გადასახადის გადამხდელთა პირადი აღრიცხვის ბარათების გაერთიანებით, რამაც გადამხდელებს საშუალება მისცა გადასახადის ერთ სახეობაში არსებული ზედმეტობით დაფაროს სხვა საგადასახადო ვალდებულება ან გამოიყენოს იგივე გადასახადში. აკუმულირებული თანხის უდიდესი ნაწილი ქონების გადასახადზე მოდის. ქონების გადასახადიდან მიღებულია 646,9 ათასი ლარი, მათ შორის: საწარმოთა ქონების გადასახადი - 559,2 ათასი ლარი, მიწის გადასახადი - 87,7 ათასი ლარი.

გრანტების სახით მიღებულია 7636,2 ათასი ლარი, მათ შორის: უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებიდან მიღებული გრანტები - 104,9 ათასი ლარი, მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად - 623,7 ათასი ლარი, საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან კაპიტალური ტრანსფერის სახით მიღებულია - 7504,3 ათასი ლარი, სპეციალური ტრანსფერის სახით - 1827,0 ათასი ლარი,

სხვა შემოსავლების სახით მობილიზებულია 535,4 ათასი ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის 735,1 ათასი ლარის 72,4%-ია.

ათასი ლარი

დასახელება	2023 წელი			
	გეგმა	ფაქტი	+/-	%
შემოსავლები	18562,2	18220,6	-341,6	98,2
გადასახადები	10076,0	10049,0	-27,0	99,7
გრანტები	7751,1	7636,2	-214,9	98,5
სხვა შემოსავლები	735,1	535,4	-199,7	72,8

არაფინანსური აქტივების კლებიდან 2023 წელს მობილიზებული იქნა 56,0 ათასი ლარის შემოსავალი, რაც გეგმის (170,0 ათასი ლარის) 33%-ია. მათ შორის: ძირითადი აქტივების გაყიდვიდან მიღებულია 0 ათასი ლარი, არაწარმოებული აქტივების (მიწის) გაყიდვიდან - 56,0 ათასი ლარი, ხოლო მატერიალური მარაგების გაყიდვიდან - 0 ათასი ლარი. არაფინანსური აქტივების რეალიზაციიდან მიღებული თანხების წილი შემოსულობებში 0.03% შეადგენს.

ფინანსური აქტივების კლების სახით ასახულ იქნა 774,0 ათასი ლარი, რაც გეგმის (4966,3 ათასი ლარის) 15,6%-ია. მათ შორის: ვალუტა და დეპოზიტების სახით ასახულ იქნა 774,0 ათასი ლარი. ფინანსური აქტივებიდან მიღებული თანხების წილი შემოსულობებში 9.4% შეადგენს.

ვალდებულებების კლება განისაზღვრა 55,6 ათასი ლარი (მუნიციპალური განვითარების ფონდიდან აღებული სესხი ნაგავშვიდების და ურნების შესყიდვის მიზნით მიზნით).

2023 წლის დასაწყისისათვის ბიუჯეტის ანგარიშებზე არსებულმა ნაშთმა მთლიანობაში შეადგინა 4629,9 ათასი ლარი.

2023 წელს გადასახდელების საკასო შესრულების მაჩვენებელი დაფიქსირდა 82,0%, რაც 19161,8 ათას ლარს შეადგენს.

მუნიციპალიტეტის 2023 წლის ბიუჯეტით გამოყოფილი ასიგნებები ფუნქციონალური კლასიფიკაციის მიხედვით შემდეგნაირად მიიმართა:

- ✓ საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურება – 4323,8 ათასი ლარი;
- ✓ თავდაცვა, საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება – 104,0 ათასი ლარი;

- ✓ ეკონომიკური საქმიანობა –6598,4 ათასი ლარი;
- ✓ გარემოს დაცვა – 663,1 ათასი ლარი;
- ✓ საბინაო-კომუნალური მეურნეობა – 2252,0 ათასი ლარი;
- ✓ ჯანმრთელობის დაცვა –132,7 ათასი ლარი;
- ✓ დასვენება, კულტურა და რელიგია – 2602,7 ათასი ლარი;
- ✓ განათლება –1664,5 ათასი ლარი;
- ✓ სოციალური დაცვა –854,3 ათასი ლარი.

ცაგერის მუნიციპალიტეტის 2023 წლის ბიუჯეტების ხარჯების სტრუქტურა ფუნქციონალურ კრილში (ათას ლარებში)		
დასახელება	2023 წელი	
საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურება	4323,8	23
თავდაცვა	104,0	1
ეკონომიკური საქმიანობა	6598,4	35
გარემოს დაცვა	663,1	4
საბინაო-კომუნალური მეურნეობა	2252,0	12
ჯანმრთელობის დაცვა	132,7	1
დასვენება და კულტურა	2602,7	14
განათლება	1664,5	9
სოციალური დაცვა	854,3	5
სულ ხარჯები	19161,8	100.0

2023 წელს განსაზღვრულ პრიორიტეტებზე მიმართულმა სახსრებმა შეადგინა 19161,8 ათასი ლარი, რაც გეგმის (23362,5 ათასი ლარი) 82%-ია. მათ შორის:

- ✓ ინფრასტრუქტურის განვითარება - 8882,3 ათასი ლარი, რაც გეგმის (12916,5 ათასი ლარი) 68,8%-ია;
- ✓ დასუფთავება და გარემოს დაცვა - 631,2 ათასი ლარი, რაც გეგმის (661,4 ათასი ლარი) 95,4%-ია;
- ✓ განათლება - 1664,5 ათასი ლარი, რაც გეგმის (1670,0 ათასი ლარი) 99,7%-ია;
- ✓ კულტურა, სპორტი და ახალგაზრდობა - 2524,6 ათასი ლარი, რაც გეგმის (2553,5 ათასი ლარი) 98,9%-ია;
- ✓ წარმომადგენლობითი და აღმასრულებელი ორგანოები - 4482,9 ათასი ლარი, რაც გეგმის (4563,0 ათასი ლარი) 98,3%-ია.
- ✓ ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა - 976,3 ათასი ლარი, რაც გეგმის (987,4 ათასი ლარი) 98,9%-ია;

2023 წელს პირველად ამოქმედდა ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის პროგრამები, მათ შორის:

- ✓ მრავალშვილიანი ოჯახების დახმარების პროგრამა (პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 47);
- ✓ ახალშობილთა დახმარება ხორციელდება ტყუპების შეძენის შემთხვევაში
- ✓ სამედიცინო დახმარება - პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 355);
- ✓ ონკოლოგიური პაციენტების სამედიცინო მომსახურება პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 27);
- ✓ ომის მონაწილე ვეტერანებისა და მათი ოჯახების დახმარების პროგრამა (პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 15);
- ✓ უპატრონო მიცვალებულთა სარიტუალო მომსახურება
- ✓ უსახლკარო და მძიმე საცხოვრებელ პირობებში მყოფი ოჯახების დროებითი თავშესაფრით უზრუნველყოფა(პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 9);
- ✓ სოციალურად დაუცველი ოჯახების ერთჯერადი დახმარება(პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 91);
- ✓ თირკმლის უკმარისობით დაავადებულთა დახმარება(პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 11);
- ✓ შშმ პირის სტატუსის მქონე ბენეფიციართა დახმარება(0-დან 18წლამდე)(პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 8);
- ✓ უმაღლესი სასწავლებლის მაღალი აკადემიური მოსწრების სტუდენტის სწავლის წახალისება(I და II საფეხური)

გარდა ამისა, 2023 წლის განმავლობაში განხორციელდა ცაგერის მოსახლეობისათვის სხვადასხვა სოციალური დახმარებები, კერძოდ:

- ✓ ადგილობრივი სამგზავრო გადაყვანისას მოსახლეობის შეღავათიანი ტარიფით მომსახურების მიზნით გაიცა სუბსიდია 92,5ათ.ლარი
- ✓ მოსახლეობის უფასო სასადილოებით მომსახურების მიზნით მიმართულია 160,9 ათასი ლარი. (2023 წელს ცაგერის ფუნქციონირებდა 2 უფასო სასადილო 113 ბენეფიციარით);
- საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებებზე, გზების მოვლა-შენახვაზე, ახალი გზების მშენებლობაზე, შიდა ქუჩების რეაბილიტაციაზე, ბორდიურის და ქვაფენილით მოწყობის სამუშაოებზე დახარჯული იქნა 4945,7 ათასი ლარი;
- წყლის სისტემების რეაბილიტაცია და ექსპლუატაციაზე დაიხარჯა 119,8ათ.ლარი
- სანიაღვრე არხების მშენებლობა რეაბილიტაცია და ექსპლოატაციაზე დაიხარჯა 19,4 ათ.ლარი
- საკანალიზაციო სისტემის მოწყობა რეაბილიტაციის ღონისძიებებზე დაიხარჯა 12,5ათ.ლარი.
- გარე განათების მოწყობა რეაბილიტაცია და ექსპლოატაცია 415,3ათ.ლარი.
- კეთილმოწყობის ღონისძიებები 1740,1ათ.ლარი.
- ქალაქის განვითარების გეგმის საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო, ზედამხედველობის და ექსპერტიზის ხარჯები 405,3ათ.ლარი.
- დონორ ორგანიზაციებთან ერთად ერთობლივი ინფრასტრუქტურული პროექტების თანადაფინანსება 8,7ათ.ლარი
- დასუფთავება და გარემოს დაცვა - 631,2ათ.ლარი.
- სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების ხელშეწყობის მიზნით მიიმართა 1664,5 ათასი ლარი (მუნიციპალიტეტში ფუნქციონირებს 15 საბავშვო ბაგა და ირიცხება საშუალოდ 215 აღსაზრდელი).
- სესხების მომსახურებასა და ვალების დაფარვაზე მიმართულ 75,9 ათასი ლარი.

2024 წლის ბიუჯეტის 6 თვის მაჩვენებლები

მუნიციპალიტეტის 2024 წლის დაზუსტებული ბიუჯეტის მოცულობა შეადგენს 8871,2ათას ლარს. ბიუჯეტის შემოსავლების სახით 2024 წლის 6 თვის მონაცემებით მოზილიზებულია 8869,2ათასი ლარი, რაც წლიური გეგმის (23570,4 ათასი ლარი) 23,6%-ია, მათ შორის:

გადასახადების ფაქტიურმა შესრულებამ 6 თვეში შეადგინა 5667,2 ათასი ლარი, რაც წლიური გეგმის (10906,8 ათასი ლარი) 52%-ია;

გრანტების სახით ბიუჯეტში ჩარიცხულია 3047,7 ათასი ლარი, რაც წლიური გეგმის (9665,7 ათასი ლარი) 31,5%-ია, აქედან: სხვა სახელმწიფო ერთეულებიდან მიღებული გრანტები, კერძოდ:მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად –586,4ათასი ლარი, საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან სპეციალური ტრანსფერის სახით - 518,8 ათასი ლარი.

სხვა შემოსავლების სახით მოზილიზებულია 154,3 ათასი ლარი, რაც წლიური გეგმის (630,3 ათასი ლარი) 24,5%-ია, მათ შორის: რენტის სახით მოზილიზებულია 56,9 ათასი ლარი, საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციიდან მიღებულია 21,2 ათასი ლარი, სანქციები (ჯარიმები და საურავები) –23,5 ათასი ლარი, შერეული და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლებიდან მიღებულია 45,4 ათასი ლარი.

არაფინანსური აქტივები რეალიზაციიდან მოზილიზებულია 2,0 ათასი ლარი, რაც გეგმის (70,0 ათასი ლარი) 2,9-ია, მათ შორის: ძირითადი აქტივების გაყიდვიდან 0 ათასი ლარი, არაწარმოებული აქტივების (მიწის) გაყიდვიდან 2,0 ათასი ლარი,

2024 წლის 1 იანვრისათვის ბიუჯეტის ანგარიშებზე არსებულმა ნაშთმა შეადგინა 3744,7 ათასი ლარი.

ცაგერის ბიუჯეტის 2022–2024 წლის შემოსულობების შესახებ (ათას ლარებში)			
	2022 წლის 6 თვე	2023 წლის 6 თვე	2024 წლის 6 თვე
გადასახადები	4424	4991,0	5667,2
ქონების გადასახადი	555,0	533,4	850,7
სხვა გადასახადები(დღგ)	4508.8	4457,6	4816,5

გრანტები	952,4	994,2	3047,7
სხვა შემოსავლები	138,3	103,6	154,3
შემოსავლები საკუთრებიდან	57,1	28,1	64,2
საქონლისა და მომსახურების რეალიზაცია	16,1	16,1	21,2
სანქციები (ჯარიმები და საურავები)	7,7	7,9	23,5
შერეული და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	164,2	51,5	45,4
არაფინანსური აქტივების კლება	1,7	49,1	2,0
შემოსულობა ძირითადი აქტივების გაყიდვიდან	0	-	0
შემოსულობა არაწარმოებლური აქტივების (მიწის) გაყიდვიდან	1,7	49,1	2,0
ფინანსური აქტივების კლება	525,8	660,8	522,9
სულ შემოსულობების ჯამი	5623,3	6137,9	8871,2

2024 წელს განსაზღვრულ პრიორიტეტებზე 6 თვის განმავლობაში მიმართულ იქნა 9394,2ათასი ლარი (წლიური გეგმის 23540,5 ათასი ლარის 39,9%-ი). მათ შორის:

- ✓ ინფრასტრუქტურის განვითარება –3599,1 ათასი ლარით;
- ✓ დასუფთავება და გარემოს დაცვა - 348,1 ათ.ლარი.
- ✓ განათლება – 80935,0ათასი ლარით;

- ✓ კულტურა, სპორტი და ახალგაზრდობა – 1336,2 ათასი ლარით;
- ✓ ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა – 649,1 ათასი ლარით;
- ✓ წარმომადგენლობითი და აღმასრულებელი ორგანოები – 2526,6 ათასი ლარით.

ცაგერის მუნიციპალიტეტის 2022-2024 წლების ბიუჯეტების ხარჯების სტრუქტურა ფუნქციონალურ კრილში (ათას ლარებში)						
დასახელება	2022 წელი		2023 წელი		2024 წელი	
საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურება	1686,5	24,2	1855,8	26,7	1855,8	27,3
თავდაცვა	36,0	0,7	49,1	0,6	49,1	0,7
ეკონომიკური საქმიანობა	1887,1	26,3	1186,7	29,9	1186,7	17,6
გარემოს დაცვა	322,3	5,1	314,5	5,1	314,5	4,6
საბინაო-კომუნალური მეურნეობა	502,4	8,7	876,2	8,0	876,2	12,9
ჯანმრთელობის დაცვა	80,3	1,7	58	0,8	58,0	0,8
დასვენება და კულტურა	907,5	18,0	1223,2	14,4	1223,2	18,0

განათლება	661,8	10,6	803,9	10,5	803,9	11,8
სოციალური დაცვა	253,5	4,7	424,2	4,0	424,2	6,3
სულ ხარჯები	6305,4	100.0	6791,6	100.0	6791,6	100.0

2024 წელს პირველად ამოქმედდა ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის პროგრამები, მათ შორის:

- ✓ მრავალშვილიანი ოჯახების დახმარების პროგრამა (პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 26);
- ✓ ახალშობილთა დახმარება ხორციელდება ტყუპების შეძენის შემთხვევაში
- ✓ სამედიცინო დახმარება - პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 50);
- ✓ ონკოლოგიური პაციენტების სამედიცინო მომსახურება პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 26);
- ✓ ომის მონაწილე ვეტერანებისა და მათი ოჯახების დახმარების პროგრამა
(პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 19);
- ✓ უპატრონო მიცვალებულთა სარიტუალო მომსახურება
- ✓ უსახლკარო და მძიმე საცხოვრებელ პირობებში მყოფი ოჯახების დროებითი თავშესაფრით უზრუნველყოფა(პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 9);
- ✓ სოციალურად დაუცველი ოჯახების ერთჯერადი დახმარება(პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 88);
- ✓ თირკმლის უკმარისობით დაავადებულთა დახმარება(პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 9);
- ✓ შშმ პირის სტატუსის მქონე ბენეფიციართა დახმარება(0-დან 18წლამდე)(პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 7);
- ✓ უმაღლესი სასწავლებლის მაღალი აკადემიური მოსწრების სტუდენტის სწავლის წახალისება(I და II საფეხური).

- მოსახლეობის კომუნალური სუბსიდირების მიზნით 8,5ათასი ლარი;
- 2024 წელს საგზაო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაციისათვის დაგეგმილია 1924,8 ათასი ლარი, გრძელდება საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარებისკენ მიმართული მრავალმხრივი სამუშაოები, რათა გაუმჯობესდეს ცენტრალური და შიდა კვარტალური გზების მდგომარეობა;
 - წყლის სისტემების რეაბილიტაცია და ექსპლუატაციაზე დაიხარჯა 12,9ათ.ლარი
 - სანიაღვრე არხების მშენებლობა რეაბილიტაცია და ექსპლუატაციაზე დაიხარჯა 0 ათ.ლარი
 - საკანალიზაციო სისტემის მოწყობა რეაბილიტაციის ღონისძიებებზე დაიხარჯა 148,4ათ.ლარი.
 - გარე განათების მოწყობა რეაბილიტაცია და ექსპლუატაცია 197,1ათ.ლარი.
 - კეთილმოწყობის ღონისძიებები 729,6ათ.ლარი.
 - ქალაქის განვითარების გეგმის საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო, ზედამხედველობის და ექსპერტიზის ხარჯები 146,2ათ.ლარი.
 - დონორ ორგანიზაციებთან ერთად ერთობლივი ინფრასტრუქტურული პროექტების თანადაფინანსება 10,7ათ.ლარი
- სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების ხელშეწყობის მიზნით მიიმართა 935,0 ათასი ლარი (მუნიციპალიტეტში ფუნქციონირებს 15 საბავშვო ბაგა და ირიცხება საშუალოდ 215 აღსაზრდელი).
- სესხების მომსახურებასა და ვალების დაფარვაზე მიმართულ 33,9 ათასი ლარი.

თავი III. მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტები და პროგრამები საშუალოვადიან პერიოდში

თვითმმართველი ერთეული ცაგერის მუნიციპალიტეტის განვითარების ხედვა

2021 წელს მსოფლიოში ახალი კორონავირუსის (COVID 19) პანდემიამ და რუსეთის ფედერაციის უკრაინაში განხორციელებულმა შეჭრამ შეცვალა მსოფლიო ეკონომიკური განვითარების ტენდენცია.

გამოწვეულმა ნეგატიურმა შოკმა გავლენა იქონია საქართველოს ეკონომიკაზე და შესაბამისად ცაგერის მუნიციპალიტეტზე. მიუხედავად აღნიშნულისა ბოლო 3 წლის განმავლობაში ქვეყნის ძირითადი ეკონომიკური პარამეტრები მუდმივად გაუმჯობესების ტენდენციით ხასიათდებოდა და შესაბამისად იზრდებოდა ცაგერის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის შემოსულებები. ამის გათვალისწინებით, მიმდინარე პერიოდში ქვეყნის მაკროეკონომიკური პოლიტიკა მიმართული იქნება ეკონომიკის გაჯანსაღებისკენ, რათა საშუალოვადიან პერიოდში ქვეყნის განვითარების დონე დაუბრუნდეს პოტენციურ მაჩვენებელს და უზრუნველყოს მაკროეკონომიკური სტაბილურობა.

2025-2028 წლებში ცაგერის მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლობითი და აღმასრულებელი ხელისუფლების მიერ გადადგმულმა ნაბიჯებმა უნდა შექმნას საშუალოვადიან პერიოდში მუნიციპალიტეტის სოციალური და ეკონომიკური განვითარების მყარი საფუძვლები.

ამ მიზნის მისაღწევად მუნიციპალიტეტის განვითარების ხედვა ეფუძნება შემდეგ პრინციპებს:

ცაგერის მუნიციპალიტეტის ისტორიულად მიმზიდველი გარემოს შენარჩუნება და განვითარება. მისი ტურისტული პოტენციალის მაქსიმალური გამოვლენა. რაც გულისხმობს მიმზიდველი გარემოს შექმნას და ტურიზმის განვითარებით ცაგერის მოსახლეობის ეკონომიკურ გაუმჯობესებას.

წარმომადგენლობითი და აღმასრულებელი ორგანოები ერთობლივად ყველა მიმართულებით გაატარებს ძირეულ და ინოვაციურ რეფორმებს. ამ რეფორმების შედეგად, მივიღებთ მცირე, მოქნილ და ეფექტიან მართველობით გუნდს, რომელიც მაქსიმალურად შეუწყობს ხელს მუნიციპალიტეტში საკუთარი შემოსავლების ზრდას და მობილიზებული სახსრების ეფექტურად განკარგვას.

ეფექტურად გაგრძელება ყველა ისეთი საჭირო კომუნიკაციების მშენებლობა რეაბილიტაცია, როგორცაა გზები, გარე განათება, წყალმომარაგება და სხვა. რათა მაქსიმალურად ხელი შეეწოს ინვესტიციების მოზიდვას და ეკონომიკის განვითარებას.

განათლება, ახალგაზრდობა და ინოვაცია. განათლებული, მოტივირებული, სამეწარმეო სულისკვეთების მქონე, საკუთარ შესაძლებლობებში დარწმუნებული ახალგაზრდობა გახდება იმ მთავარი შედეგის მომტანი, რომელიც მუნიციპალიტეტს ჩააყენებს განვითარებული და ინოვაციური ეკონომიკის მქონე როგორც საქართველოს ასევე სხვა

ქვეყანის წარმატებული მუნიციპალიტეტებს შორის. შესაბამისად, წახალისდება ისეთი ინოვაციური პროექტები რომელიც მოზარდი თაობის განვითარებას შეუწყობს ხელს.

როგორც ქვეყნის მთავრობისათვის ასევე მუნიციპალიტეტშიც ადამიანი და მასზე ზრუნვა იყო, არის და იქნება ჩვენი მთავარი ღირებულება. ამიტომ, გაგრძელდება და შეიქმნება ისეთი ახალი პროგრამები რომელიც სოციალურად დაუცველ მოსახლეობაში გაზრდის ხელმისაწვდომობას სხვადასხვა სახელმწიფო თუ არასახელმწიფო სერვისების მიღებაზე.

მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტები

2024 წლის განმავლობაში მუნიციპალიტეტში მიმდინარეობდა სხვადასხვა აქტივობები, მათ შორის განხორციელდა მოსახლეობის გამოკითხვა, ჩატარდა სხვადასხვა კვლევები, სამოქალაქო საბჭოსთან და სხვა არასამთავრობო ორგანიზაციებთან გაიმართა შეხვედრები. შემუშავდა 2025 – 2028 წლების საშუალოვადიანი სამოქმედო გეგმა, ჩამოყალიბდა მუნიციპალიტეტის განვითარების ძირითადი მიმართულებები და გამოიკვეთა ბიუჯეტში გასათვალისწინებელი პრიორიტეტები და პროგრამები. მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტული მიმართულებებია:

- ❖ წარმომადგენლობითი და აღმასრულებელი ხელისუფლება;
- ❖ ინფრასტრუქტურა;
- ❖ დასუფთავება და გარემოს დაცვა;
- ❖ განათლება;
- ❖ კულტურა, ახალგაზრდობა და სპორტი;
- ❖ ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა;

**2025-2028 წლებში ასიგნებებისა და რიცხოვნობის ზღვრული ოდენობები
პრიორიტეტების მიხედვით**

პრიორიტეტის კოდი	პრიორიტეტის დასახელება	2025 წელი	2026 წელი	2027 წელი	2028 წელი
01 00	წარმომადგენლობითი და ღმასრულებელი ხელისუფლება	4646,2	4827,6	5304,4	5834,8
	მ.შ. რიცხოვნობა	167	167	167	167
	მ.შ. ახალი ინიციატივები				
02 00	ინფრასტრუქტურა	1180	1233,7	1477,9	1596,1
	მ.შ. რიცხოვნობა	170	550.0	600.0	600.0
	მ.შ. ახალი ინიციატივები	0	0	200.0	150.0
03 00	დასუფტავება და გარემოს დაცვა	770	800	887,3	950,3
	მ.შ. რიცხოვნობა	130	360.0	370.0	400.0
	მ.შ. ახალი ინიციატივები				
04 00	განათლება	2119,3	2150	2200	2300,3
	მ.შ. რიცხოვნობა	225	225	225	225

	მ.შ. ახალი ინიციატივები	100.0	100.0	100.0	100.0
05 00	კულტურა, ახალგაზრდობა და სპორტი	3125	3510,6	3980,2	4218,6
	მ.შ. რიცხოვნობა	800.0	800.0	810.0	820.0
	მ.შ. ახალი ინიციატივები	260.0			
06 00	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	717,9	734,4	800	869
	მ.შ. რიცხოვნობა	850	900	900	900
	მ.შ. ახალი ინიციატივები				
სულ ჯამი		12543,4	13256,3	14649,8	15669,1

შენიშვნა: რიცხოვნობაში ჩართულია შესაბამის სფეროში არსებული ააიკ-ების თანამშრომლების რიცხოვნობაც.

02 00 ინფრასტრუქტურის განვითარება 2025 – 2028 წლები

ინფრასტრუქტურა

მუნიციპალიტეტის ეკონომიკური განვითარებისათვის აუცილებელ პირობას წარმოადგენს მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის შემდგომი გაუმჯობესება და აღნიშნული მიმართულება ბიუჯეტის ერთ-ერთ მთავარ პრიორიტეტს წარმოადგენს. ინფრასტრუქტურის განვითარება პირდაპირ კავშირშია მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის

კეთილდღეობასთან, ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება ხელს შეუწყობს მუნიციპალიტეტში ინვესტიციების მოზიდვას, რაც ტურიზმის, მრეწველობის, სოფლის მეურნეობის და სხვა დარგების განვითარების წინაპირობაა. პრიორიტეტის ფარგლებში გაგრძელდება საგზაო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა რეაბილიტაცია, წყლის სისტემების, გარე განათების ქსელის განვითარება და მუნიციპალიტეტში სხვა აუცილებელი კეთილმოწყობის ღონისძიებების დაფინანსება. პრიორიტეტის ფარგლებში განხორციელდება როგორც ახალი ინფრასტრუქტურის მშენებლობა, ასევე, არსებული ინფრასტრუქტურის მოვლა-შენახვა და დაფინანსდება მის ექსპლოატაციასთან დაკავშირებული ხარჯები.

პრიორიტეტებისა და მათში შემაჯალი პროგრამების/ღონისძიებების დასახელება		სულ 2025-2028 წლები		2025 წელი		2026 წელი		2027 წელი		2028 წელი	
	დასახელება	ზღვრული დაფინანსები ს ფარგლებში	გაზრდილი დაფინანსები ს ფარგლებში	ზღვრული დაფინანსები ს ფარგლებში	გაზრდილი დაფინანსები ს ფარგლებში	ზღვრული დაფინანსები ს ფარგლებში	გაზრდილი დაფინანსები ს ფარგლებში	ზღვრული დაფინანსები ს ფარგლებში	გაზრდილი დაფინანსები ს ფარგლებში	ზღვრული დაფინანსები ს ფარგლებში	გაზრდილი დაფინანსები ს ფარგლებში
02000	ინფრასტრუქტურის განვითარება	35874	0	1180	0	10594	0	11442	0	12658	0
02001	საგზაო ინფრასტრუქტურა განვითარება	24782	0	150	0	4820	0	5205	0	5621	0
020101	გზების მოვლა-შენახვა და მიმდინარე შეკეთება	1000	0	150		276		298		321	
020102	გზების კაპიტალური შეკეთება	0	0	0		4544		4907		5300	

0 2 0 2	წყლის სისტემების განვითარება	6497	0	37	0	574	0	626	0	728	0
02 02 01	წყლის სისტემის რეაბილიტაცია და ექსპლუატაცია	6167	0	22		574		626		728	
02 02 02	სანიაღვრე არხების რეაბილიტაცია და ექსპლუატაცია	90,1	0	0		105		113		121	
02 02 03	კანალიზაციის ქსელის მოწყობა რეაბილიტაცია	67,6		15		234		253		274	
0 2 0 3	გარე განათება	3753	0	368	0	501	0	640	0	683	0
02 03 01	გარე განათების ქსელის ექსპლოატაცია	1261,7	0	200		343		370		399	
02 03 02	ა(ა)იკ კომუნალური მომსახურება	720,9	0	168		185		270		284	
0 2 0 5	კეთილმოწყობის ღონისძიებები	8276	0	50	0	1987	0	2146	0	2303	0
02 05 01	მუნიციპალიტეტის კეთილმოწყობის სამუშაოები (ფასადები და სკვერები)	1554	0	50		1867		2006		2143	
02 05 04	სარწყავი არხების და ნაპირსამაგრი ნაგებობების მშენებლობა/რეაბილიტაც ია	520	0	00		120		140		160	
02 06	რეგიონალური პროექტების პროექტირებისა და ტექნიკური	977,1	0	300		640		670		700	

	ზედამხედველობის დაფინანსება										
02 07	სოფლის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში განსახორციელებელი ღონისძიებები	2480	0	620		620		620		620	
02 09	მუნიციპალური ტრანსპორტის სუბსიდირება	555		150		161		173		185	
02 10	დონორ ორგანიზაციებთან ერთად ერთობლივი ინფრასტრუქტურული პროექტების თანადაფინანსება	112,7		25		419		452		488	
02 12	ა(ა)იპ ადმინისტრაციულ ერთეულებში ადგილობრივი თვითმმართველობის დაფერმერული მეურნეობის განვითარებისა და ხელშეწყობის ცენტრი	332		100		110		121		133	

02 01 საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარება 2025 – 2028 წლები

მისია

მუნიციპალიტეტის ეკონომიკური განვითარებისათვის აუცილებელ პირობას წარმოადგენს მუნიციპალური საგზაო ინფრასტრუქტურის შემდგომი გაუმჯობესება და აღნიშნული მიმართულება ბიუჯეტის ერთ-ერთ მთავარ პრიორიტეტს წარმოადგენს. საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარება პირდაპირ კავშირშია მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის კეთილდღეობასთან, ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება ხელს შეუწყობს მუნიციპალიტეტში ინვესტიციების მოზიდვას, რაც ტურიზმის, მრეწველობის, სოფლის მეურნეობის და სხვა დარგების განვითარების წინაპირობაა.

აღწერა

საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარება, პროგრამა ითვალისწინებს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული ადგილობრივი მნიშვნელობის გზების (მათ შორის, ხიდების, ტროტუარების და სხვა საგზაო ინფრასტრუქტურასთან დაკავშირებული ნაგებობების) კაპიტალურ და მიმდინარე შეკეთებას, მუნიციპალიტეტში ახალი გზების მშენებლობას. პროგრამის დაფინანსების ძირითად წყაროს წარმოადგენს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი კაპიტალური ტრანსფერი, ადგილობრივი ბიუჯეტის საკუთარი სახსრები უმეტესწილად ხმარდება გზების მიმდინარე შეკეთებას.

მიმდინარე პერიოდისათვის მუნიციპალური გზების 19% სრულად რეაბილიტირებულია, დარჩენილ ნაწილზე მიმდინარეობს სარეაბილიტაციო სამუშაოები, ხოლო ნაწილზე იგეგმება შესაბამისი სამუშაოების ჩატარება.

სარეაბილიტაციო გზების შერჩევა და პრიორიტეტიზაცია ხორციელდება მოსახლეობის მოთხოვნების შესაბამისად, ასევე მხედველობაში მიიღება სტიქიური მოვლენების შედეგების აღმოფხვრა და სხვა წინასწარ გაუთვალისწინებელი ღონისძიებები.

პროგრამის ფარგლებში ფინანსდება 2 ქვეპროგრამა:

- გზების მშენებლობა - რეკონსტრუქცია;
- საგზაო ინფრასტრუქტურის მოვლა -შენახვა;

გზების მშენებლობა-რეკონსტრუქციის ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება მუნიციპალიტეტში არსებული ადგილობრივი მნიშვნელობის დაზიანებული და ამორტიზირებული გზების კაპიტალური (მათ შორის, ხიდების, ტროტუარების და სხვა საგზაო ინფრასტრუქტურასთან დაკავშირებული ნაგებობების) შეკეთება/რეაბილიტაცია. მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე ადგილობრივი მნიშვნელობის გზის საერთო სიგრძე შეადგენს 512,5 კმ-ს: მათ შორის შიდა სასოფლო გზა 227,5, საუბნო გზები 285,0 კმ. ასფალტის საფარის ქვეშაა მოქცეული 26,7 კმ. ბეტონის გზები 71,0 კმ ხოლო გრუნტის საფარიანი 414,8 კმ. სამუშაოების მოცულობა დაკავშირებულია სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილ კაპიტალურ ტრანსფერზე. საგზაო ინფრასტრუქტურის მოვლა -შენახვა ქვეპროგრამის ფარგლებში განხორციელებული სამუშაოები მოიცავს ასფალტირებული ქუჩების დაზიანებული მონაკვეთების აღდგენა- რეაბილიტაციას (მათ შორის, ე.წ. ორმული შეკეთება), ასევე, არასასაფლატირებული ქუჩების გრუნტის საფარის მოსწორებას და მოხრეშვა-მოშანდაკებას. წლის განმავლობაში საშუალოდ ხორციელდება 300000 კვ/მ გზის მიმდინარე შეკეთება; ქვეპროგრამის ფარგლებში ასევე ხორციელდება ზამთრის პერიოდში გზების თოვლის საფარისგან გაწმენდა.

ნაპირსამაგრი სამუშაოების ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე სტიქიის შედეგად დაზიანებული ნაპირების გამაგრებითი სამუშაოები.

სტრუქტურა

საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარებაზე პასუხისმგებელია მუნიციპალიტეტის ინფრასტრუქტურის სამსახური, რომელიც მერიის სტრუქტურას წარმოადგენს.

თანამდებობის დასახელება	შტატით განსაზღვრული რაოდენობა	ერთი თანამშრომლის წლიური თანამდებობრივი სარგო	სულ თანამდებობრივი სარგო
სამსახურის უფროსი	1	2660	2660

განყოფილების უფროსი	2	2128	4256
უფროსი სპეციალისტი	6	1464	8784
ხელშეკრულებით დასაქმებული პირი	4	1464	5856

მიზანი

პროგრამის საბოლოო მიზანია ცაგერის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული ყველა მუნიციპალური გზის (მათ შორის, ხიდების, ტროტუარების და სხვა საგზაო ინფრასტრუქტურასთან დაკავშირებული ნაგებობების) რეაბილიტაცია; მუნიციპალიტეტის საჭიროებებიდან და მოსახლეობის მოთხოვნებიდან გამომდინარე ახალი გზების მშენებლობა; არსებული გზების მაღალი ხარისხის შენარჩუნება; მგზავრთა გადაადგილების დროის შემცირება; ფორს-მაჟორული პირობების არსებობისას მოსახლეობა უზრუნველყოფილი იქნება სატრანსპორტო მომსახურებით; ტურიზმის ხელშეწყობა; მოსახლეობის სოციალურ ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება;

პროგრამის საბოლოო შედეგი: მუნიციპალიტეტის გზებზე უსაფრთხო და კომფორტული გადაადგილება; გზების ექსპლუატაციის გაზრდილი პერიოდი; ადგილობრივი გზების მოწესრიგებული ინფრასტრუქტურა

ქვეპროგრამები/ღონისძიებები

პროგრამის ფარგლებში ფინანსდება 2 ქვეპროგრამა: გზების მშენებლობა - რეკონსტრუქცია; საგზაო ინფრასტრუქტურის მოვლა - შენახვა;

- გზების მშენებლობა - რეკონსტრუქცია

ქვეპროგრამის მიზანია მუნიციპალიტეტში მოწერსიგდეს საგზაო ინფრასტრუქტურა, ამისთვის 2025-2028 წლებში დაგეგმილია ქვეპროგრამის მიზანია მუნიციპალიტეტში არსებული საგზაო ინფრასტრუქტურის მოწესრიგება, 2025-2028 წლებში დაგეგმილია სოფ.სურმუშის, ზოგიში-ცაგერას, ალპანა-ღვირიშის , საირმის, ორხვის, ლუხვანოს, რაჩხა-ისუნდერის გზების რეაბილიტაცია.

- **საგზაო ინფრასტრუქტურის მოვლა - შენახვა**

ქვეპროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია ცაგერის მუნიციპალიტეტში არსებული დაზიანებული და ამორტიზირებული გზების პერიოდული და ორმოული შეკეთების სამუშაოთა წარმოება,

2025 წლის განმავლობაში არსებული ფინანსური რესურსების ფარგლებში, გზებზე განხორციელდება მიმდინარე და

სარეაბილიტაციო სამუშაოები, ლოკაციების შერჩევა განხორციელდება წარმოქმნილი გადაუდებელი აუცილებლობის

გათვალისწინებით.

გარდა აღნიშნული პროექტებისა, 2025 წლის განმავლობაში არსებული ფინანსური რესურსების ფარგლებში, გზების კაპიტალური შეკეთება შესაძლებელია განხორციელდეს მუნიციპალიტეტის სხვა გზებზეც. ლოკაციების შერჩევა განხორციელდება მოსახლეობის მომართვიანობისა და წლის განმავლობაში წარმოქმნილი გადაუდებელი აუცილებლობის გათვალისწინებით.

კოდი	პროგრამის დასახელება	საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარება	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2028წლის დაფინანსება ათას ლარში
02 01			150	5940	6415	6927

პროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ცაგერის მუნიციპალიტეტის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური
პროგრამის აღწერა	საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარება, პროგრამა ითვალისწინებს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული ადგილობრივი მნიშვნელობის გზების (მათ შორის, ხიდების, ტროტუარების და სხვა საგზაო ინფრასტრუქტურასთან დაკავშირებული ნაგებობების) კაპიტალურ და მიმდინარე შეკეთებას. პროგრამის დაფინანსების ძირითად წყაროს წარმოადგენს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი კაპიტალური ტრანსფერი, ადგილობრივი ბიუჯეტის საკუთარი სახსრები უმეტესწილად ხმარდება გზების მიმდინარე შეკეთებას. სარეაბილიტაციო გზების შერჩევა და პრიორიტეტიზაცია ხორციელდება მოსახლეობის მოთხოვნების შესაბამისად, ასევე მხედველობაში მიიღება სტიქიური მოვლენების შედეგების აღმოფხვრა და სხვა წინასწარ გაუთვალისწინებელი ღონისძიებები. პროგრამის ფარგლებში ფინანსდება 2 ქვეპროგრამა: - გზების რეაბილიტაცია; - საგზაო ინფრასტრუქტურის მოვლა -შენახვა; გზების რეაბილიტაციის ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება მუნიციპალიტეტში არსებული ადგილობრივი მნიშვნელობის დაზიანებული და ამორტიზირებული გზების კაპიტალური (მათ შორის, ხიდების, ტროტუარების და სხვა საგზაო ინფრასტრუქტურასთან დაკავშირებული ნაგებობების) შეკეთება/რეაბილიტაცია. სამუშაოების მოცულობა დაკავშირებულია სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილ კაპიტალურ ტრანსფერზე. ბოლო წლების განმავლობაში, საშუალოდ წლის განმავლობაში, კაპიტალური რეაბილიტაცია უტარდება 17700 გრმ/მ სადაც დაიგო ბეტონის გზები საგზაო ინფრასტრუქტურის მოვლა -შენახვა ქვეპროგრამის ფარგლებში განხორციელებული სამუშაოები მოიცავს ასფალტირებული ქუჩების დაზიანებული მონაკვეთების აღდგენა- რეაბილიტაციას (მათ შორის, ე.წ. ორმული შეკეთება), ასევე, არასფალტირებული ქუჩების გრუნტის საფარის მოსწორებას და მოხრეშვა-მოშანდაკებას. წლის განმავლობაში საშუალოდ ხორციელდება 57000კვ/მ გზის მიმდინარე შეკეთება; ქვეპროგრამის ფარგლებში ასევე ხორციელდება ზამთრის პერიოდში გზების თოვლის საფარისგან გაწმენდა. ნაპირსამაგრი სამუშაოების ქვეპროგრამის ფარგლებში სავტომობილო გზების დეპარტამენტის დაფინანსებით განხორციელდა მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე ნაპირების გამაგრებითი სამუშაოები 15700 გრზ. მეტრზე .
კავშირი მდგრადი განვითარების მიზანთან (SDG)	SDG 3, SDG 9, SDG 11

პროგრამის მიზანი და მოსალოდნელი შედეგი		პროგრამის საბოლოო მიზანია ცაგერის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული ყველა მუნიციპალური გზის (მათ შორის, ხიდების, ტროტუარების და სხვა საგზაო ინფრასტრუქტურასთან დაკავშირებული ნაგებობების) რეაბილიტაცია; მუნიციპალიტეტის საჭიროებებიდან და მოსახლეობის მოთხოვნებიდან გამომდინარე ახალი გზების მშენებლობა; არსებული გზების მაღალი ხარისხის შენარჩუნება; მგზავრთა გადაადგილების დროის შემცირება; ფორს-მაჟორული პირობების არსებობისას მოსახლეობა უზრუნველყოფილი იქნება სატრანსპორტო მომსახურებით; ტურიზმის ხელშეწყობა; მოსახლეობის სოციალურ ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება; პროგრამის საბოლოო შედეგი: მუნიციპალიტეტის გზებზე უსაფრთხო და კომფორტული გადაადგილება; გზების ექსპლუატაციის გაზრდილი პერიოდი; ადგილობრივი გზების მოწესრიგებული ინფრასტრუქტურა				
კოდი	ქვეპროგრამის დასახელება	გზების მოვლა-შენახვა და მიმდინარე შეკეთება	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2028 წლის დაფინანსება ათას ლარში
02 01 01			150	5940	6415	6927
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური		ცაგერის მუნიციპალიტეტის სივრცითი მოწყობის და ინფრასტრუქტურის სამსახური				
ქვეპროგრამის აღწერა		პროგრამის საბოლოო მიზანია ცაგერის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული ყველა მუნიციპალური გზის (მათ შორის, ხიდების, ტროტუარების და სხვა საგზაო ინფრასტრუქტურასთან დაკავშირებული ნაგებობების) რეაბილიტაცია; მუნიციპალიტეტის საჭიროებებიდან და მოსახლეობის მოთხოვნებიდან გამომდინარე ახალი გზების მშენებლობა; არსებული გზების მაღალი ხარისხის შენარჩუნება; მგზავრთა გადაადგილების დროის შემცირება; ფორს-მაჟორული პირობების არსებობისას მოსახლეობა უზრუნველყოფილი იქნება სატრანსპორტო მომსახურებით; ტურიზმის ხელშეწყობა; მოსახლეობის სოციალურ ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება; პროგრამის საბოლოო შედეგი: მუნიციპალიტეტის გზებზე უსაფრთხო და კომფორტული გადაადგილება; გზების ექსპლუატაციის გაზრდილი პერიოდი; ადგილობრივი გზების მოწესრიგებული ინფრასტრუქტურა				
კავშირი მდგრადი განვითარების მიზანთან (SDG)		SDG 3, SDG 9, SDG 11				

შეფასების ინდიკატორები							
საბოლოო შედეგი (OUTCOME)	2023საბაზი სო	202 5	202 6	202 7	202 8	სტრატეგიუ ლი მიზანი	შეფასების მაჩვენებელი
გზების ფართობი, რომლებზეც ჩატარდა გზების მიმდინარე შეკეთების სამუშაოები (კმ2)	16,4	18	20	22	25	30	რაოდენობრი ვი
ბენეფიციართა რაოდენობა, რომლებიც სარგებლობენ გზებით, სადაც ჩატარდა გზების მიმდინარე შეკეთება	2300	250 0	270 0	290 0	300 0	4000	რაოდენობრი ვი
გზების სიგრძე, სადაც განხორციელდება გზების კაპიტალური შეკეთება/რეაბილიტაცია (კმ)	17,8	21	22	24	28	40	რაოდენობრი ვი
ბენეფიციართა რაოდენობა, რომლებიც სარგებლობენ გზებით, სადაც ჩატარდა გზების კაპიტალური შეკეთება/რეაბილიტაცია	5150	550 0	600 0	700 0	800 0	9000	რაოდენობრი ვი
კარგ მდგომარეობაში მყოფი გზების პროცენტული რაოდენობა მთლიან შიდა მუნიციპალურ გზებთან მიმართებაში (%)	15	25	35	45	50	70	ხარისხობრივ ი
მოსახლეობის კმაყოფილების დონე საგზაო ინფრასტრუქტურით (%)		30	40	50	60	70	ხარისხობრივ ი
შუალედური შედეგი (OUTPUT)		202 5	202 6	202 7	202 8	სტრატეგიუ ლი მიზანი	შეფასების მაჩვენებელი
გზების სიგრძე, სადაც განხორციელდება გზების კაპიტალური შეკეთება/რეაბილიტაცია	12,7	14	16	18	20	22	რაოდენობრი ვი
ბენეფიციართა რაოდენობა, რომლებიც სარგებლობენ გზებით, სადაც ჩატარდა გზების კაპიტალური შეკეთება/რეაბილიტაცია	3500	400 0	450 0	500 0	600 0	6500	რაოდენობრი ვი

მძიმე ავტოსაგზაო შემთვევების რაოდენობა						0	რაოდენობრივი
--	--	--	--	--	--	---	--------------

კოდი	პროგრამის დასახელება	წელის სისტემების განვითარება	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2028 წლის დაფინანსება ათას ლარში
02 02			37	1630	1635	1640
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური						
ქვეპროგრამის აღწერა		ქვეპროგრამა ითვალისწინებს ცაგერის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული წყლის სისტემების სრულ რეაბილიტაციას და ახლის მოწყობას. მათ შორის პრიორიტეტულია მოსახლეობის 24 საათიანი მომარაგება სასმელი წყლით წლის ნებისმიერ პერიოდში. ქვეპროგრამა ასევე მოიცავს სარწყავი და სანიაღვრე არხების მოწყობა რეაბილიტაციას. ქვეპროგრამა ხორციელდება მუნიციპალიტეტის მთელ ტერიტორიაზე, როგორც ქალაქ ცაგერში, ასევე მუნიციპალიტეტში შემავალ ყველა ადმინისტრაციულ ერთეულში. პროგრამის მიზანია: - მუნიციპალიტეტის ყველა დასახლებაში არსებობედეს სასმელი წყლის 24 საათიანი მიწოდება; - მუნიციპალიტეტის ყველა ოჯახს გააჩნდეს შეუფერხებელი წვდომა და იღებდეს სასმელ წყალს; - წყლის სისტემების ექსპლოატაცია მიმდინარეობდეს უწყვეტ რეჟიმში და წარმოქმნილი გაუმართაობები აღმოიფხვრას დროულად. წყლის სისტემის განვითარების პროგრამა შინაარსის მიხედვით არის როგორც კაპიტალური/ინფრასტრუქტურული (წყლის სისტემის რეაბილიტაცია, ახლის მოწყობა), ასევე, მომსახურების (წყლის სისტემის ექსპლოატაცია). რაც შეეხება მის ხანგრძლივობას, იგი ინფრასტრუქტურულ ნაწილში წარმოადგენს მრავალწლიან, ხოლო მომსახურების ნაწილში მუდმივმოქმედ პროგრამას.				
კავშირი მდგრადი განვითარების მიზანთან (SDG)		SDG 6, SDG 9, SDG 11				
ქვეპროგრამის მიზანი და მოსალოდნელი შედეგი		მუნიციპალიტეტის ყველა დასახლებაში მოქმედებს სასმელი წყლის მიწოდების 24 საათიანი გრაფიკი; მუნიციპალიტეტის ყველა ოჯახს გააჩნია შეუფერხებელი წვდომა სასმელ წყალზე; წყლის სისტემების ექსპლოატაცია მიმდინარეობს უწყვეტ რეჟიმში და წარმოქმნილი გაუმართაობები აღმოფხვრილია დროულად.				

შეფასების ინდიკატორები							
საბოლოო შედეგი (OUTCOME)	2023 საბაზის ო	2025	2026	2027	2028	სტრატეგიუ ლი მიზანი	შეფასების მაჩვენებელი
რეაბილიტირებული წყალსადენების სიგრძე (კმ)	35,8	40	45	50	60	70	რაოდენობრი ვი
რეაბილიტირებული სათავე ნაგებობების რაოდენობა	4	10	20	30	40	50	რაოდენობრი ვი
მოსახლეობის კმაყოფილების დონე (%)	10	15	20	25	35	50	ხარისხობრივ ი
ბენეფიციართა რაოდენობა, რომლებიც სარგებლობენ ხარისხიანი წყლით	9500	1000 0	1030 0	10300 0	10300 0	10500	რაოდენობრი ვი
მიწოდებული წყლის რაოდენობა (მ3ლ)	70000	7300 0	7300 0	73000	73000	73000	რაოდენობრი ვი
შუალედური შედეგი (OUTPUT)		2025	2026	2027	2028	სტრატეგიუ ლი მიზანი	შეფასების მაჩვენებელი
რეაბილიტირებული წყალსადენის სიგრძე (კმ)	25	25	30	35	40	50	რაოდენობრი ვი
რეაბილიტირებული სათავე ნაგებობების რაოდენობა	2	5	10	20	30	40	რაოდენობრი ვი
წელიწადში აღებული ლაბორატორიული სინჯის რაოდენობა	2	3	3	4	5	6	რაოდენობრი ვი

კოდი	პროგრამის დასახელება	გარე განათება	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	20267წლის დაფინანსება ათას ლარში	2028 წლის დაფინანსება ათას ლარში
02 03			368	540	550	570
პროგრამის განმახორციელებელი სამსახური		მუნიციპალიტეტის ინფრასტრუქტურის, სივრცითი მოწყობისა და არქიტექტურის სამსახური				
პროგრამის აღწერა		დამის პერიოდში მოსახლეობის უსაფრთხო გადაადგილებისთვის და კომფორტული გარემოს შექმნისთვის მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია გამართული გარე განათების ქსელის ფუნქციონირებას. პროგრამის ფარგლებში ფინანსდება გარე განათების სისტემის განვითარებისა და ექსპლოატაციისათვის საჭირო ხარჯები დღეის მდგომარეობით მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე გარე განათების ქსელი ფუნქციონირებს ქ.ცაგერსა და 54 დასახლებულ პუნქტში, გარე განათების ქსელით მოცულია მუნიციპალიტეტის დასახლებული ტერიტორიის 57,% გარე განათების სისტემა მოიცავს 4300 -მდე განათებისა და ელექტროგაყვანილობის ბოძს და სხვა დამხმარე ინფრასტრუქტურას. პროგრამის ასიგნებების მნიშვნელოვანი ნაწილი ხმარდება მოხმარებული ელექტროენერგიის ანაზღაურებას.. პროგრამა შედგება 2 ქვეპროგრამისაგან, ესენია: 1. გარე განათების ქსელის მოწყობა, ელ. ენერგია, 2. გარე განათების ქსელის ექსპლოატაცია, რეაბილიტაცია. გარე განათების პროგრამა შინაარსის ტიპის მიხედვით არის როგორც კაპიტალური/ინფრასტრუქტურული ხასიათის, ასევე - მომსახურების. კაპიტალური ნაწილი მოიცავს გარე განათების ქსელის გაფართოება- გაუმჯობესების ღონისძიებებს, ხოლო მომსახურების ნაწილი -გარე განათების არსებული ქსელის ექსპლოატაციას (მ.შ. მოხმარებული ელექტროენერგიის ხარჯის ანაზღაურებას). ხანგრძლივობის მიხედვით, ინფრასტრუქტურულ ნაწილში - მრავალწლიანი. პროგრამის დაფინანსების წყაროა მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის საკუთარი შემოსულობები და სახელმწიფო ბიუჯეტის ფონდებიდან გამოყოფილი კაპიტალური ტრანსფერი (ძირითადად სოფლის პროგრამა).				
კავშირი მდგრადი განვითარების მიზანთან (SDG)		SDG 9, SDG 11				
პროგრამის მიზანი და მოსალოდნელი შედეგი		მიზანი: მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მდგრადი გარე განათების სისტემის შექმნა. მოსალოდნელი შედეგი: ყველა უბნის განათება				

შეფასების ინდიკატორები

შეფასების ინდიკატორები							
საბოლოო შედეგი (OUTCOME)	2023საბაზი სო	2025	2026	2027	2028	სტრატეგიული მიზანი	შეფასების მაჩვენებელი
განათებული უბნების რაოდენობა %	55	57	58	59	60	ნაკლები დანახარჯებით განათებული უბნები	რაოდენობრივი
მოსახლეობის კმაყოფილების დონე (%)	50	60	70	75	80	განათებული უბნების გაზრდილი რაოდენობა	ხარისხობრივი
წელიწადში მოხმარებული ელენერგიის ხარჯი (ათ.ლარი)	1180	280	290	300	310	დახარჯული ელექტრო ენერგიის შემცირება	ლარი

კოდი	პროგრამის დასახელება	მუნიციპალიტეტის კეთილმოწყობის სამუშაოები (სკვერები, მინი სპორტული მოედნები)	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027წლის დაფინანსება ათას ლარში	2028წლის დაფინანსება ათას ლარში
02 05			50	324	350	378
პროგრამის განმახორციელებელი		მუნიციპალიტეტის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების სამსახური				

პროგრამის აღწერა	პროგრამით ფინანსდება ქვეპროგრამა სკვერები და მინისპორტული მოედნების მოწყობა. პროგრამა ფინანსდება როგორც ადგილობრივი ბიუჯეტით ასევე სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი დაფინანსებით. საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან ცაგერის მუნიციპალიტეტისათვის გამოსაყოფი თანხების თანადაფინანსება გათვალისწინებული იქნება პროექტების შესაბამისად. მათ შორის განხორციელდება 4 სრული კომპლექტის მოწყობა(ტრენაჟორები, სკვერი, მინი მოედანი).
კავშირი მდგრადი განვითარების მიზანთან (SDG)	SDG 9, SDG 11
პროგრამის მიზანი და მოსალოდნელი შედეგი	მიზანი: მოსახლეობის ჯანსაღი ცხოვრების პირობების შექმნის მიზნით ხელოვნურსაფარიანი სპორტული მოედნებისა და ტრენაჟორების მშენებლობა. მოსალოდნელი შედეგი: ახალი სპორტული მოედნებისა და ტრენაჟორების მოწყობა.

რისკები

ინფრასტრუქტურული პროექტების მართვის პერიოდში შიდა და გარე რისკების შემცირების მიზნით ტენდერის ჩავარდნის შემთხვევაში გამოცხადდება განმეორებითი ტენდერი, რაც გავლენას ვერ მოახდენს პროექტის განსაზღვრულ ვადებზე, მომწოდებლის მიერ სახელშეკრულებო პირობების დარღვევა მკაცრად გაკონტროლდება, რაც უზრუნველყოფს საწყის ეტაპზე ხარვეზების აღმოფხვრას, ხოლო ხელშეკრულების დარღვევისას განხორციელდება სანქციები ხელშეკრულების შესწყვეტის შესაძლებლობამდეც, ინფლაცია გაწერილია საქართველოს მთავრობის რეგულაციებში, რითაც იხელმძღვანელებს მუნიციპალიტეტის მერია, ხოლო ფასების, მასალების, საწვავის ზრდის პირობებში დანერგილია პროექტების გადაანგარიშების პრაქტიკა.

კაპიტალური ბიუჯეტი

კაპიტალური ბიუჯეტი მოიცავს საგზაო ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციის 1 პროექტს ღირებულებით- 2800 ათ. ლარი. წყალსადენისა და ჩამდინარე წყლების 3 პროექტს ღირებულებით - 1516 ათ. ლარი და ძველი სასაფლაოს შემოღობვის 1 პროექტს ღირებულებით - 145 ათ. ლარი, საერთო ჯამში -4461 ათ. ლარი

გენდერული ასპექტები

ქ. ცაგერში „განახლებული რეგიონების“ პროგრამის ფარგლებში რუსთაველისა და კოსტავას ქუჩებზე, ბაზრის მიმდებარე ტერიტორიაზე და მსხვილი სავაჭრო ობიექტების შესასვლელებში მოეწყო პანდუსები. სულ ქ. ცაგერში მოწყობილია 16 პანდუსი, რომლითაც სარგებლობს შშმ პირები. გენდერებზე პასუხისმგებელი პირების ჩართულობით მოსახლეობასთან ეწყობა დისკუსია საჭიროებებზე მორგებული ინფრასტრუქტურული პროექტების შერჩევისა და დაგეგმვის პერიოდში.

სიახლეები/ახალი ინიციატივები

2023-2024 წლებში მუნიციპალიტეტის მერიის ინიციატივით და დონორთა დაფინანსებით განხორციელდა ერთი პროექტი სოფელ ალპანაში საცურაო აუზის მოწყობის (65 ათასი) ლარი, მდ. ლაჯანურის სოფელ სპათაგორში გასასვლელ ხიდთან გაწმენდითი სამუშაოები (77ათ. ლარი), ასევე ევროკავშირის ფინანსური მხარდაჭერით გამოცხადებულ კონკურსში მოპოვებული იქნა კულტურის სახლის საპროექტო დოკუმენტაციის შესყიდვისათვის (56 ათასი ლარი). ხოლო საპილოტე რეგიონების ინტეგრირებული განვითარების პროგრამის ფარგლებში ღვირიშის, ისუნდრის ჩანჩქერებისა და საირმის სვეტებიან ძეგლთან მისასვლელ ბილიკებზე ინფრასტრუქტურის მოწყობის სამუშაოები.

დასუფთავება და გარემოს დაცვა

განხორციელდება გარემოს დასუფთავება და ნარჩენების გატანა, მწვანე ნარგავების მოვლა-პატრონობა, განვითარება, კაპიტალური დაბანდებები დასუფთავების სფეროში, უზრუნველყოფილი იქნება მუნიციპალიტეტის დასუფთავება,

ადმინისტრაციული ერთეულის საზღვრებში ჩამოყალიბდა მუნიციპალური ნარჩენების შეგროვების, ტრანსპორტირების, ინერტული, სამშენებლო და ნგრევის ნარჩენების სისტემა, 59 დასახლებული პუნქტიდან ნარჩენების შეგროვება და გატანის სერვისით სრულად მოცულია ქ. ცაგერი, სოფ. ქვედა ცაგერი, ჭალისთავი, ჩხუტელი ორბელი, ხოლო ნაწილობრივ 29 სოფელი და ტურისტული ადგილები, ხოლო დაგვა დასუფთავების სერვისით მოცულია ქ. ცაგერი

2024-2026 წლებისათვის იგეგმება გარემოს დასუფთავებისა და ნარჩენების გატანის სერვისის გაფართოება, მწვანე ნარგავების მოვლა-პატრონობა და განვითარება, სეპარირებული შეგროვების დანერგვა

კოდი	პროგრამის დასახელება	დასუფთავება და გარემოს დაცვა	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2028 წლის დაფინანსება ათას ლარში
			770	790	840	880
	პროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	მუნიციპალიტეტის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების სამსახური				
	პროგრამის აღწერა	პროგრამა ითვალისწინებს მუნიციპალური ნარჩენების შეგროვების, ტრანსპორტირების, ინერტული, სამშენებლო და ნგრევის ნარჩენების სისტემის გაფართოებას, მიმდინარე პერიოდისათვის 59 დასახლებული პუნქტიდან ნარჩენების შეგროვება და გატანის სერვისით სრულად მოცულია ქ. ცაგერი, სოფ. ქვედა ცაგერი, ჭალისთავი, ჩხუტელი ორბელი, ხოლო ნაწილობრივ 29 სოფელი და ტურისტული ადგილები, ხოლო დაგვა დასუფთავების სერვისით მოცულია ქ. ცაგერი პროგრამის დაფინანსების წყაროა მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის საკუთარი შემოსულობები				
	კავშირი მდგრადი განვითარების მიზანთან (SDG)	SDG 11				
	პროგრამის მიზანი და მოსალოდნელი შედეგი	მიზანი: 2025-2028 წლებისათვის იგეგმება გარემოს დასუფთავებისა და ნარჩენების გატანის სერვისის გაფართოება, მწვანე ნარგავების მოვლა-პატრონობა და განვითარება, სეპარირებული შეგროვების დანერგვა მოსალოდნელი შედეგი: პროგრამის საბოლოო მიზანია ცაგერის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებულ დასახლებაში ნარჩენების შეგროვებისა და გატანის სერვისის დანერგვა.				

შეფასების ინდიკატორები

შეფასების ინდიკატორები							
საბოლოო შედეგი (OUTCOME)	2023საბაზი სო	2025	2026	2027	2028	სტრატეგიული მიზანი	შეფასების მაჩვენებელი
დასახლებების რაოდენობა %	54	59	65	70	75	ნარჩენების გატანის სერვისის გაფართოება,	რაოდენობრივი
მოსახლეობის კმაყოფილების დონე (%)	50	55	60	65	70	ნარჩენების გატანის სერვისის გაფართოება,	ხარისხობრივი
ბენეფიციართა რაოდენობა	4699	5000	6000	7000	8000	გაზრდილი ბენეფიციართა რაოდენობა.	რაოდენობრივი

განათლება

მომავალი თაობების აღზრდის მიმართულებით დაწყებითი და ზოგადი განათლების გარდა მნიშვნელოვანი როლი ენიჭება ასევე სკოლამდელ განათლებას, რაც თვითმმართველი ერთეულის საკუთარ უფლებამოსილებებს განეკუთვნება და შესაბამისად მუნიციპალიტეტის ერთ-ერთ პრიორიტეტს წარმოადგენს, რომლის ფარგლებში მომდევნო წლებში განხორციელდება საბავშვო ბაღების ფუნქციონირებისათვის საჭირო ხარჯების დაფინანსება, ინვენტარით უზრუნველყოფა, რეაბილიტაცია, აღმზრდელ-პედაგოგების კვალიფიკაციის გაზრდა, რათა მყარი

საფუძველი ჩაეყაროს სკოლამდელი ასაკის აღსაზრდელების ხარისხიან და ეფექტურ მომზადებას სასკოლო განათლების მისაღებად.

04 01 სკოლამდელი განათლების ფუნქციონირება 2025-2028 წლები

მისია

საქართველოში უზრუნველყოფილია სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების საჯარო დაწესებულებაში ბავშვთა უფასო აღზრდა და განათლება, აგრეთვე მათი კვება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

სკოლამდელი აღზრდა და განათლება, მათ შორის, სასკოლო მზაობის პროგრამა, არის ნებაყოფლობითი, საყოველთაო და ხელმისაწვდომი შესაბამისი ასაკის ყველა ბავშვისთვის.

მუნიციპალიტეტი უზრუნველყოფს სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების, მათ შორის, სასკოლო მზაობის პროგრამის ბავშვებისთვის მიწოდებას საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

საბავშვო ბაგა - ბაღის მიზანია სკოლამდელი ასაკის ბავშვთა ჰარმონიული განვითარება და მათი სკოლისთვის მომზადება. ის ითვალისწინებს ბავშვის ინტელექტუალურ, ფიზიკურ განვითარებას, შემეცნებითი და შემოქმედებითი უნარების ფორმირებას, ხელს უწყობს ინდივიდუალური და პიროვნული თვითგამოხატვის უნარების გამოვლენასა და ესთეტიკური გემოვნების აღზრდას.

აღწერა

მუნიციპალიტეტში სულ 230 სკოლამდელი ასაკის ბავშვია რეგისტრირებული, ტერიტორიაზე განთავსებულ 15 საბავშვო ბაღში დღეის მდგომარეობით შესაძლებელია 500 ბავშვის სწავლება. ხოლო 15 ბავშვი მოკლებულია შესაძლებლობას ისარგებლოს შესაბამისი მომსახურებით. მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე ფუნქციონირებს 15 საბავშვო ბაღი, რომლის ფუნქციონირებას უზრუნველყოფს ააიპ "საბავშვო ბაღების გაერთიანება". სულ სკოლამდელ დაწესებულებებში დასაქმებულია 196 თანამშრომელი, მათ შორის 23 აღმზრდელი და 16 თანაშემწე. ეფექტიანი

ფუნქციონირების უზრუნველსაყოფად იგეიშება: სკოლამდელი აღზრდის სფეროში მართვის პოლიტიკის განხორციელება, სტანდარტების შესაბამისი სააღმზრდელო პროგრამა/მეთოდოლოგიის დახვეწა, საქართველოს მთავრობის დადგენილებით განსაზღვრული სტანდარტების შესაბამისი კვებით უზრუნველყოფა, აღსაზრდელთა უსაფრთხოების მიზნით ბაღების ინფრასტრუქტურის(ეზო, შენობა, ინვენტარი და სხვა) განვითარება. ბაღების პერსონალის შრომითი პირობების გაუმჯობესება და მათი კვალიფიკაციის ამაღლება.

დარეგისტრირებულია საბავშვო ბაღებში სულ -223, მათ შორის გოგონა -100, ვაჟი-123.

რიცხოვნობა გენდერუ ჭრილში

დასახელება	რაოდენობა 2025	რაოდენობა 2026	რაოდენობა 2027	რაოდენობა 2028
სულ საბავშვო ბაღის ასაკი მცხოვრები ბავშვი	238			
მ.შ ვაჟი				
მ.შ. გოგონა				
სულ აღსაზრდელი	223			
მ.შ. აღსაზრდელი ვაჟი				
მ.შ. აღსაზრდელი გოგონა				
სულ თანამშრომელი				
მ.შ. თანამშრომელი მამაკაცი				
მ.შ. თანამშრომელი ქალბატონი				

რიცხოვნობა ეთნიკურ ჭრილში

	დასახელება	რაოდენობა 2025	რაოდენობა 2026	რაოდენობა 2027	რაოდენობა 2028
	სულ საბავშვო ბაღის ასაკი მცხოვრები ბავშვი	238			
	მ.შ. ქართველი	238			
	მ.შ. სომეხი				
	მ.შ. აზერბაიჯანელი				
	მ.შ. უკრაინელი				
	სხვა				
	სულ თანამშრომელი				
	მ.შ. ქართველი				
	მ.შ. სომეხი				
	აზერბაიჯანელი				
	უკრაინელი				
	რუსი				
	სხვა				

საბავშვო ბაღებში სასწავლო პროცესი დარეგულირებულია "ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების სახელმწიფო სტანდარტების დამტკიცების შესახებ" საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 30 ოქტომბრის #488 დადგენილებით, "აღმზრდელ-პედაგოგის პროფესიული სტანდარტის დამტკიცების შესახებ" საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 27 ოქტომბრის #478 დადგენილებით,

კვების სტანდარტი დარეგულირებულია "ტექნიკური რეგლამენტის – „ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულებებში კვების ორგანიზებისა და რაციონის კვებითი ღირებულების ნორმების“ დამტკიცების შესახებ" საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 30 ოქტომბრის #487 დადგენილებით,

ჰიგიენის მიმართულებით "ტექნიკური რეგლამენტის – ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულებების სანიტარიული და ჰიგიენური ნორმების დამტკიცების შესახებ" საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 27 ოქტომბრის #485 დადგენილებით,

სახანძრო უსაფრთხოება "სახანძრო უსაფრთხოების წესებისა და პირობების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე" საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 23 ივლისის #370 დადგენილების 17-ე მუხლი

მიზანი

სკოლამდელი ასაკი ბავშვების სკოლისთვის მზაობა, საბავშვო ბაღის აღსაზრდელების შესაბამისი წლოვანების ბავშვებისთვის იმ უნარჩვევების მიცემა რომელიც განსაზრვრულია შესაბამისი სტანდარტებით.

კოდი	პროგრამის დასახელება	სკოლამდელი დაწესებულებების ფუნქციონირება	2024წლის დაფინანსება ათას ლარში	2025წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2028 წლის დაფინანსება ათას ლარში
04 00			1900	2119,3	2262	2542	2842
პროგრამის განმახორციელებელი სამსახური		ააიპ საბავშვო ბაღების გაერთიანება					

პროგრამის აღწერა	მუნიციპალიტეტში სულ 230 სკოლამდელი ასაკის ბავშვია რეგისტრირებული, ტერიტორიაზე განთავსებულ 15 საბავშვო ბაღში დღეის მდგომარეობით შესაძლებელია 500 ბავშვის სწავლება. ხოლო 30 ბავშვი მოკლებულია შესაძლებლობას ისარგებლოს შესაბამისი მომსახურებით. მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე ფუნქციონირებს 15 საბავშვო ბაღი, რომლის ფუნქციონირებას უზრუნველყოფს ა(ა)იპ "საბავშვო ბაღების გაერთიანება". სულ სკოლამდელ დაწესებულებებში დასაქმებულია 167 თანამშრომელი, მათ შორის 83 აღმზრდელი და 84 სხვა დანარჩენი პერსონალი. ეფექტიანი ფუნქციონირების უზრუნველსაყოფად იგეგმება: სკოლამდელი აღზრდის სფეროში მართვის პოლიტიკის განხორციელება, სტანდარტების შესაბამისი სააღმზრდელო პროგრამა/მეთოდოლოგიის დახვეწა, საქართველოს მთავრობის დადგენილებით განსაზღვრული სტანდარტების შესაბამისი კვებით უზრუნველყოფა, აღსაზრდელოა უსაფრთხოების მიზნით საბავშვო ბაღების ინფრასტრუქტურის(ეზო, შენობა, ინვენტარი და სხვა) განვითარება. საბავშვო ბაღების პერსონალის შრომითი პირობების გაუმჯობესება და მათი კვალიფიკაციის ამაღლება.
კავშირი მდგრადი განვითარების მიზანთან (SDG)	SDG 4
პროგრამის მიზანი და მოსალოდნელი შედეგი	სკოლამდელი ასაკი ბავშვების სკოლისთვის მზაობა

პროგრამები/ქვეპროგრამები/დონისძიებები

- სწავლების ხარისხის ამაღლება;

იგეგმება თანამშრომლების გადამზადება. კერძოდ, იგეგმება აღმზრდელების გადამზადება, სადაც ყველა აღმზრდელი გაივლის „ტრენინგ მოდულს, ასევე განხორციელდება მეთოდისტიკის, მუსიკის მასწავლებლების, ბილინგუური მასწავლებლების, ექთნების და ა.შ გადამზადება.

პროგრამის დასახელება, რის ფარგლებშიც ხორციელდება ქვეპროგრამა:					
სკოლამდელი დაწესებულებების ფუნქციონირება					
ქვეპროგრამის კლასიფიკაციის კოდი:	04 01				
ქვეპროგრამის დასახელება:					
სწავლების ხარისხის ამაღლება					
არის ქვეპროგრამა ახალი? კი/ არა					
თუ ქვეპროგრამა ახალია, ვინ წარმოადგინა?	განათლების სამსახური				
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი:					
ააიპ ბაღების გაერთიანება					
დაფინანსების წყარო					
დასახელება	2024 წელი	2025 წელი	2026 წელი	2027 წელი	2028 წელი
მუნიციპალური ბიუჯეტი	0	9,0	9,0	10,0	10,0
სახელმწიფო ბიუჯეტი	-	-		-	-
სხვა					
სულ ქვეპროგრამა	0	9,0	9,0	10,0	10,0

ქვეპროგრამის მიზანია სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულებებში ხარისხიანი სააღმზრდელო და საგანმანათლებლო პროცესისათვის ხელის შეწყობა; საბავშვო ბაღებში სწავლების ხარისხის და აღმზრდელების კვალიფიკაციის ამაღლება განათლების სამინისტროს მიერ შემუშავებული და მთავრობის სხვადასხვა დადგენილებით დამტკიცებული სტანდარტების შესაბამისად. სტანდარტის მიზანია ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულებებში მიმდინარე საგანმანათლებლო და სააღმზრდელო პროცესის ხარისხის გაუმჯობესება. საბავშვო ბაღებში შესწავლილი იქნა არსებულ ბაღებში სწავლების ხარისხი და დადგინდა რომ სკოლამდელი დაწესებულებების აღსაზრდელები (განხილული ასაკობრივ წრილში) ვერ აკმაყოფილებს დადგენილ სტანდარტს, რაც ძირითადად აღმზრდელების დაბალი კვალიფიკაციით არის გამოწვეული. სწავლების ხარისხის გაზრდა და აღმზრდელების კვალიფიკაციის ამაღლება მოხდება სკოლამდელი აღზრდის განვითარების პროგრამით. პროგრამა მოიცავს: არსებული მდგომარეობის სესწავლას და გაანალიზებას; საბავშვო ბაღების აღმზრდელებისთვის მაღალი სტანდარტის ტრენინგ-კურსების მომსახურების შესყიდვას და სხვა ღონისძიებებს.

დასახელება	პროდუქტები 2025 წლისთვის			ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლი
	რაოდენობა	ერთ. საშ. ფასი	სულ (ლარი)	
აღმზრდელების სწავლება გადამზადება	24	375	9,0	საქონელი და მომსახურება
ქვეპროგრამის განხორციელების დროითი გეგმა				
დასახელება	1 კვარტალი	2 კვარტალი	3 კვარტალი	4 კვარტალი
აღმზრდელების სწავლება გადამზადება	X	X	X	X
შუალედური მოსალოდნელი შედეგი (2025წელი)				
გაუმჯობესებული სააღმზრდელო პროცესი, სტანდარტების შესაბამისი კვალიფიცირებული (სერტიფიცირებული) აღმზრდელები, შექმნილია ბავშვების განვითარებაზე ორიენტირებული სააღმზრდელო გარემო.				

- კ ვ ე ბ ის ხ ა რ ის ხ ის ა მ ა ლ ე ბ ა :

„ჰასპის“ პროგრამის დანერგვა ყველა საბავშვო ბაში, კვების მენიუების დახვეწა გაუმჯობესება, მზარეულების გადამზადება, სამზარეულოების ინვენტრით აღჭურვა, მწერების დამცავი ბადეების დაყენება, სამზარეულოების თბილი წყლით უზრუნველყოფა.
სამზარეულოებში ვენტილაციის მოწყობა.

ქვეპროგრამის განაცხადის ფორმა					
პროგრამის დასახელება, რის ფარგლებშიც ხორციელდება ქვეპროგრამა:					
სკოლამდელი დაწესებულებების ფუნქციონირება					
ქვეპროგრამის კლასიფიკაციის კოდი:	04 01				
ქვეპროგრამის დასახელება:					
კვების ხარისხის ამაღლება					
არის ქვეპროგრამა ახალი? კი/ არა					
თუ ქვეპროგრამა ახალია, ვინ წარმოადგინა?					
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი:					
ააიპ ბაღების გაერთიანება					
დაფინანსების წყარო					
დასახელება	2024 წელი	2025წელი	2026 წელი	2027 წელი	2028 წელი
მუნიციპალური ბიუჯეტი	125,0	158,0	165,0	165,0	165,0
სახელმწიფო ბიუჯეტი	-		-	-	-
სხვა					
სულ ქვეპროგრამა	125,0	158,0	165,0	165,0	165,0

პროგრამის მიზანია ბავშვების ოპტიმალური ზრდისა და განვითარების უზრუნველსაყოფად კვების ხარისხის ამაღლება. ქვეპროგრამა მოიცავს სტანდარტების შესაბამისი მენიუების შექმნას, ხარისხიანი კვების პროდუქტების შეძენას და მენიუს შესაბამისი მაღალხარისხიანი კერძების მომზადებას. ასევე საბავშვო ბაღებში გახორციელდება სამზარეულოს და საწყობების სტანდარტის შესაბამისად მოწყობა. მზარეულების გადამზადება.

დასახელება	პროდუქტები 2025 წლისთვის			ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლი
	რაოდენობა	ერთ. საშ. ფასი	სულ (ლარი)	
მზარეულების სწავლება გადამზადება				საქონელი და მომსახურება
სამზარეულოს ინვენტარის შეძენა	200	40	8,0	საქონელი და მომსახურება
კვების პროდუქტების შეძენა	40	3950	158,0	კვების ხარჯი
სამზარეულოს და საწყობის მცირე რემონტი				არაფინანსური აქტივების ზრდა
კვების ხარისხის ამაღლება			166,0	
ქვეპროგრამის განხორციელების დროითი გეგმა				
დასახელება	1 კვარტალი	2 კვარტალი	3 კვარტალი	4 კვარტალი
მზარეულების სწავლება გადამზადება	X			
სამზარეულოს ინვენტარის შეძენა	X			
კვების პროდუქტების შეძენა	X	X	X	X
სამზარეულოს და საწყობის მცირე რემონტი	X			
შუალედური მოსალოდნელი შედეგი (2024 წელი)				

სტანდარტების შესაბამისი გაუმჯობესებული სასაბუღალტრო გარემო და კვება

- საბავშვო ბაღების ინვენტარით აღჭურვა:
განხორციელდება 5 საბავშვო ბაღში ინვენტარით აღჭურვა კერძოდ, დაგეგმილია 17 მაგადის, 17 სკამი, 70 სათამაშოს ყიდვა.
- სანიტარულ - ჰიგიენური ნორმების დაცვა.

დეზინფექციის სამუშაოების და დერატიზაციის სამუშაოების წარმოება.

წყლის სინჯების გაკეთება წელიწადში 2 ჯერ. საბავშვო ბაღში 2023 წელს განხორციელდა სურსათის ეროვნული სააგენტოს მიერ შემოწმება, დასკვნაში რეკომენდირებულია 10 საკითხი. კერძოდ 1. კვების ბლოკი, 2. ჰიგიენა 3. სველი წერილები, 4. გასაძლერებელია დენის სიმძლავრე. 2024 წლისათვის იგეგმება კვები ბლოკი მოწესრიგება

ქვეპროგრამის განაცხადის ფორმა	
პროგრამის დასახელება, რის ფარგლებშიც ხორციელდება ქვეპროგრამა:	
სკოლამდელი დაწესებულებების ფუნქციონირება	
ქვეპროგრამის კლასიფიკაციის კოდი:	04 01
ქვეპროგრამის დასახელება:	
ბაღების აღჭურვა	
არის ქვეპროგრამა ახალი? კი/ არა	
თუ ქვეპროგრამა ახალია, ვინ წარმოადგინა?	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი:	
ააიპ ბაღების გაერთიანება	
დაფინანსების წყარო	

დასახელება	2024 წელი	2025წელი	2026 წელი	2027 წელი	2028 წელი
მუნიციპალური ბიუჯეტი	33,0	20,0	20,0	25,0	25,0
სახელმწიფო ბიუჯეტი	-		-	-	-
სხვა					
სულ ქვეპროგრამა	33,0	20,0	20,0	25,0	25,2
პროგრამის მიზანია ბავშვების ოპტიმალური ზრდისა და განვითარების უზრუნველსაყოფად შესაფერისი გარემოს შექმნა, რაც გულისხმობს სტანდარტის შესაბამისი უსაფრთხო გარემოსა და დაცულ სანიტარულ ჰიგიენური ნორმებს. ასევე ქვეპროგრამა მოიცავს ახალი მაღალი ხარისხის აღჭურვილობის შეძენა/მონტაჟს.					
დასახელება	პროდუქტები 2025წლისთვის				ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლი
	რაოდენობა	რაოდენობა	ერთ. საშ. ფასი	სულ (ლარი)	
საბავშვო ბაღებში ინვენტარის შეძენა	100.00	100.00	200.00	20,000.00	საქონელი და მომსახურება
ქვეპროგრამის განხორციელების დროითი გეგმა					
დასახელება	1 კვარტალი		2 კვარტალი	3 კვარტალი	4 კვარტალი
საბავშვო ბაღებში ინვენტარის შეძენა	X				
შუალედური მოსალოდნელი შედეგი (2025 წელი)					
სტანდარტების შესაბამისი უსაფრთხო გარემო და დაცული ჰიგიენური ნორმები					

- ბ ა ლ ე ბ ი ს ა დ მ ი ნ ი ს ტ რ ი რ ე ბ ა

ადმინისტრირება მოიცავს ა(ა)იპ ბაღების სააგენტოს ფუნქციონირებისათვის საჭირო საქმიანობას, მათ შორის შრომის ანაზღურების გაცემა თანამშრომლებისათვის, კომუნალური გადასახადების გადახდა, სხვა სამეურნეო საქმიანობა.

სიმძლავრეების გაზრდა ელ. ენერგიის და თხევადი აირის მიწოდების.

საბავშვო ბაღებში ინვენტარიზაციის ჩატარება, აქტივების აღრიცხვა შეფასება. ქონების მართვის ელექტრონული პროგრამის (Eproperty.ge) დანერგვა.

ახალი ბურალტრული სტანდარტების (IPSAS) -ის მიხედვით შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის შემუშავება, სახელმწიფო ხაზინასთან ინტეგრირებული ელ. საბუღალტრო პროგრამის შესწავლა დანერგვა.

<i>ქვეპროგრამის განაცხადის ფორმა</i> პროგრამის დასახელება, რის ფარგლებშიც ხორციელდება ქვეპროგრამა:					
სკოლამდელი დაწესებულებების ფუნქციონირება					
ქვეპროგრამის კლასიფიკაციის კოდი:		04 01			
ქვეპროგრამის დასახელება:					
ბაღების ადმინისტრირება					
არის ქვეპროგრამა ახალი? კი/ არა					
თუ ქვეპროგრამა ახალია, ვინ წარმოადგინა?					
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი:					
ააიპ ბაღების გაერთიანება					
დაფინანსების წყარო					
დასახელება	2024 წელი	2025 წელი	2026წელი	2027 წელი	2028 წელი
მუნიციპალური ბიუჯეტი	176.0	205.0	245.0	245.0	245.0
სახელმწიფო ბიუჯეტი	-	-	-	-	-
სხვა					

სულ ქვეპროგრამა	176.0	205.0	245.0	245.0	196.0
სკოლამდელი აღზრდის პროგრამების განხორციელებისათვის საჭიროა ა(ა)იპ - საბავშვო ბაღების გაერთიანების ეფექტიანი ფუნქციონირება, რაც მოითხოვს აპარატის დაფინანსებას.					
დასახელება	პროდუქტები 2025 წლისთვის			ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლი	
	რაოდენობა	ერთ. საშ. ფასი	სულ (ლარი)		
თანამდებობრივი სარგო			176.0	შრომის ანაზღაურება	
შრომითი ხელშეკრულებით დასაქმებულთა შრომის ანაზღაურება			20.0	საქონელი და მომსახურება	
ფულადი ჯილდო				შრომის ანაზღაურება	
საწვავი და ავტომანქანების მოვლა - შენახვის ხარჯი				საქონელი და მომსახურება	
ავტომანქანების დაზღვევის ხარჯი				სხვა ხარჯები (სხვადასხვა მიმდინარე ხარჯები)	
კომუნალური			3.0	საქონელი და მომსახურება	
საკანცელარიო და სამეურნეო			1.0	საქონელი და მომსახურება	
სააგენტოსთვის სხვადასხვა ინვენტარის და ტექნიკის შესყიდვა			3.5	არაფინანსური აქტივები	
სხვა ხარჯი			1	საქონელი და მომსახურება	
ბაღების ადმინისტრირება სულ			204.5		
ქვეპროგრამის განხორციელების დროითი გეგმა					

დასახელება	1 კვარტალი	2 კვარტალი	3 კვარტალი	4 კვარტალი
ბაღების ადმინისტრირება	X	X	X	X
შუალედური მოსალოდნელი შედეგი (2024წელი)				
სააგენტოს გამართული ფუნქციონირება				

სააგენტოს მართველობითი აპარატის გადამზადება.

შეფასების ინდიკატორები

შეფასების ინდიკატორები							
საბოლოო შედეგი (OUTCOME)	2023 საბაზისო	2025	2026	2027	2028	სტრატეგიული მიზანი	შეფასების მაჩვენებელი
სკოლისთვის მზადყოფი ბავშვების რაოდენობა	223	240	2250	260	260		რაოდენობრივი
სკოლისთვის მზადყოფი ბავშვების ხვედრითი წილი (%)	N/A						ხარისხობრივი
სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებში აღსაზრდელთა ხელმისაწვდომობის დონე (%)							ხარისხობრივი

მშობლების კმაყოფილების დონე (%)	N/A						რაოდენობრივი
რეაბილიტირებული საბავშვო ბაღის რაოდენობა საბავშვო ბაღებში მოსწავლეებისათვის განხორციელებული ტრანსპორტით გადაყვანების რაოდენობა წელიწადში							
შუალედური შედეგი (OUTPUT)	2023საბაზისო	2025	2026	2027	2028	სტრატეგიული მიზანი	შეფასების მაჩვენებელი
სერტიფიცირებული აღმზრდელების პროცენტული რაოდენობა (%)							ხარისხობრივი
სტანდარტის შესაბამისი მზაობის მქონე 2-3 წლის ბავშვების რაოდენობა (%)		44					ხარისხობრივი
სტანდარტის შესაბამისი მზაობის მქონე 3-4 წლის ბავშვების რაოდენობა (%)		40					ხარისხობრივი
სტანდარტის შესაბამისი მზაობის მქონე 4-5 წლის ბავშვების რაოდენობა (%)		52					ხარისხობრივი
სტანდარტის შესაბამისი მზაობის მქონე 5-6 წლის ბავშვების (სასკოლო) რაოდენობა (%)		64					ხარისხობრივი
კვების ორგანიზებისა და რაციონის კვებითი ღირებულების ნორმა (კალორაჟი)							რაოდენობრივი
საბავშვო ბაღების რაოდენობა სადაც არის სტანდარტის შესაბამისი სასადილო გარემო							რაოდენობრივი

შენიშვნები ჰიგიენური ნორმების შესახებ							რაოდენობრივი
შენიშვნები სახანძრო უსაფრთხოების შესახებ							რაოდენობრივი
რეაბილიტირებული ბაღების რაოდენობა							რაოდენობრივი
ჯგუფების რაოდენობა							რაოდენობრივი
დაინერგა ქონების მართვის ელექტრონული პროგრამა (Eproperty.ge)							რაოდენობრივი
შემუშავდა ახალი ბუღალტრული სტანდარტების (IPSAS) -ის მიხედვით შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა							რაოდენობრივი
დაინერგა სახელმწიფო ხაზინასტან ინტეგრირებული ელ. საბუღალტრო პროგრამა							რაოდენობრივი
ტრანსპორტით გადაყვანილი ბავშვების წლიური რაოდენობა							რაოდენობრივი

რისკები

ქვეყანაში და მსოფლიოში მიმდინარე ინფლაციისგან გამომდინარე იზრდება კვების პროდუქტების ღირებულება, შესაძლებელია მოხდეს ღირებულებების ისეთი გაზრდა რომ დაგეგმილი სახრებით ვერ განხორციელდეს იმ რაოდენობის პროდუქტის შეძენა რომელიც დაგეგმილია. რისკის შესამცირებლად კვების ხარჯები დაიგეგმა

კომუნალურების და სამეურნეოს ფასის ზრდა. და ა.შ.

კაპიტალური ბიუჯეტი

2025 წელს იგეგმება 2საბავშვო ბაღის მშენებლობა, სოფელ ოყურეში და სოფელ ქულბაქში.

სიახლეები/ახალი ინიციატივები

მაგალითად: იგეგმება 2025 წლიდან რესურს ოთახის ფუნქციონირება ორ ბაღში და საჭიროა პედეგოგის გადამზადება სულ ესაჭიროება 1000 ლარი.

იგეგმება ჰასპის პროგრამის დანერგვა გადამზადდება დირექტორები/მენეჯერები, მზარეულები, მწე, სულ პროგრამაზე გათვალისწინებულია 9000 ლარი.

იგეგმება ინკლუზიური სწავლებები და ა.შ

კულტურა, ახალგაზრდობა და სპორტი

მუნიციპალიტეტის ინფრასტრუქტურული და ეკონომიკური განვითარების პარალელურად აუცილებელია ხელი შეეწყოს კულტურული ტრადიციების დაცვას და ამ ტრადიციების ღირსეულ გაგრძელებას. ამასთანავე ერთ–ერთი პრიორიტეტია ახალგაზრდების მრავალმხრივი (როგორც სულიერი, ისე ფიზიკური თვალსაზრისით) განვითარების ხელშეწყობა და მათში ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრება.

სპორტის, ახალგაზრდობის და კულტურის მიმართულების მხარდაჭერა უზრუნველყოფს რეგიონის სოციალურ და ეკონომიკურ განვითარებას, ერთმანეთთან აკავშირებს სხვადასხვა დარგებს და მნიშვნელოვან როლს თამაშობს მათ განვითარებაში, ხელს უწყობს ტურიზმის, მეწარმეობის განვითარებას, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრებას.

მუნიციპალიტეტი განაგრძობს კულტურული ღონისძიებების ფინანსურ მხარდაჭერას, წარმატებული სპორტსმენების ხელშეწყობას და შესაბამისი პირობების შექმნას, რათა ნიჭიერმა ბავშვებმა და ახალგაზრდებმა შეძლონ მათი სპორტული შესაძლებლობების გამოვლინება, ასევე ახალგაზრდებში ცხოვრების ჯანსაღი წესის წახალისების მიზნით გასატარებელი ღონისძიებების ჩატარებას.

ამ მიმართულებით მუნიციპალიტეტში პროგრამები ხორციელდება როგორც მერიის კულტურის სამსახურის, ასევე კულტურის და სპორტის სფეროში შექმნილი ა(ა)იპ-ების მიერ.

პროგრამული კოდი	დასახელება	სულ	2025 წელი	2065 წელი	2027წელი	2028წელი
05 00	კულტურა, ახალგაზრდობა და სპორტი		3125	2759,4	2980,2	3218,6
05 01	სპორტის განვითარების ხელშეწყობა		878	777,6	839,8	907,0
05 01 01	ა(ა)იპ ცაგერის სასპორტო სკოლა	91	420	399,6	431,6	466,1
05 01 02	ა(ა)იპ საფეხბურთო გუნდი ხვამლი		240	183,6	198,3	214,2
05 02 03	ა(ა)იპ ფრენბურთის კლუბი ცაგერი		218	194,4	210	226,8
05 02	კულტურის განვითარების ხელშეწყობა		2217	1949.4	2105.4	2273.8
05 02 01	ა(ა)პ კულტურის ცენტრი	284	445	378	408.2	440.8
05 02 02	ისტორიული მუზეუმი		255	237.6	256,6	277,1

05 02 03	სამუსიკო სკოლა		115	101,5	109,6	118,4
05 02 04	სამხატვრო სკოლა		87	75,6	81,6	88,1
05 02 05	მთავარი ბიბლიოთეკა		220	232,2	250,8	270,1
05 02 06	კულტურის ღონისძიებები		83,0	89,6	96,8	104,5
05 02 09	ბავშვთა და ქალთა უფლებების დაცვის და გენდერული თანასწორობის ცენტრი		195	135	145,8	157,5
05 02 11	ესთეტიკური აღზრდის ცენტრი		92	83,2	89,9	97,1
05 02 15	ტურიზმის განვითარების და ძეგლთა დაცვის ხელშეწყობის ცენტრი		177	156,6	169,1	182,6
05 02 16	დეხვირის ენთოგრაფიულ არქეოლოგიური მუზეუმი ღია ცის ქვეშ		60	54	58,8	63,5
05 02 14	ახალგაზრდობის მხარდაჭერა		460	397.4	429.2	463.5
05 05	ტელე რადიო მაუწყებლობა და საგამომცემლო		8	8,6	9,3	10,0

	საქმიანობა					
--	------------	--	--	--	--	--

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	სპორტული ღონისძიებები	2025წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027წლის დაფინანსება ათას ლარში	2028 წლის დაფინანსება ათას ლარში
	05 01		878	777,6	839,8	907
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ა(ა)იპ "ცაგერის სასპორტო სკოლა" (პროგრამული კოდი 05 01 01) ა(ა)იპ "ფეხბურთის გუნდი „ხვამლი“(პროგრამული კოდი 05 01 02) ა(ა)იპ "ფრენბურთის კლუბი „ცაგერი" (პროგრამული კოდი 05 01 03)					
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	მუნიციპალიტეტი დიდ ყურადღებას უთმობს მოზარდებში ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრებას, მათ ჩართვას სხვადასხვა სპორტულ სახეობებში. ამ მიზნით მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტიდან ყოველწლიურად გამოიყოფა ასიგნებები სპორტული დაწესებულებების ხელშეწყობის პროგრამისთვის. პროგრამის ფარგლებში ფინანსდება ცაგერის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მოქმედი სასპორტო სკოლა, საფეხბურთი კლუბი „ხვამლი“ და ფრენბურთის კლუბი „ცაგერი“. სასპორტო სკოლაში ფუნქციონირებს სპორტული წრეები: ჭიდაობა(ძიუდო, სამბო, ქართული ჭიდაობა), ორთაბრძოლები, მკლავჭიდი,კალათბურთი, ჭადრაკი, რაგბი, კარეტე, მაგიდის ჩოგბურთი, სკოლის აღსაზრდელები პერიოდულად გადიან სპორტულ შეკრებებს, მონაწილეობას დებულობენ სპორტულ შეჯიბრებებში და ტურნირებში საქართველოს მასშტაბით. საფეხბურთო კლუბ „ხვამლში» ასაკობრივი ჭრილის მიხედვით ფუნქციონირებს 3 საფეხბურთო სექცია (ასაკობრივი ჯგუფი). 2 ასაკობრივი გუნდი მონაწილეობას დებულობს რეგიონალურ ტურნირებში. ფუნქციონირებს გოგონათა გუნდი.ფრეებურთის კლუბი „ცაგერი“ ფუნქციონირებს დიდების გუნდი, ქვიშის და თოვლის ფრენბურთის გუნდები, მოზარდების, კლუბის გუნდი საქართველოს ჩემპიონია, გუნდები აქტიურ მონაწილეობას იღებენ რეგიონალურ და ქვეყნის ჩემპიონატებში, სახვდასხვა ფესივალეებში. ქვეპროგრამის ახალი გამოწვევაა რაგბის გუნდის ჩამოყალიბება როგორც გოგონების ასევე ბიჭების, დღეისმდგომარეობით ფუნქციონირებს ორი სექცია, მსურველთა რიცხვი დიდია . პროგრამების მიზანია: მუნიციპალიტეტის მასშტაბით ჩატარებული მეტი სხვადასხვა სპორტული ღონისძიება და მასში ჩართული ახალგაზრდების რაოდენობის ზრდა.					
კავშირი მდგრადი განვითარების მიზანთან (SDG)	SDG 3, SDG 11					
მოსალოდნელი შედეგი	- ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაცია; - მოზარდების ჩართვა მასობრივი სპორტის სახეობებში. მუნიციპალიტეტის საჯარო სკოლების მოსწავლეთა ჩართულობა სპორტულ ღონისძიებებში.					

	-გამოვლენილი ახალგაზრდები, რომელთაც აღმოაჩნდათ განსაკუთრებული ნიჭი და შესაძლებლობები.
--	---

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	სპორტული ღონისძიებები	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2028 წლის დაფინანსება ათას ლარში
	05 01 01		420	399,6	431,6	466,1
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ა(ა)იპ "ცაგერის სასპორტო სკოლა" (პროგრამული კოდი 05 01 01)					
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ფინანსდება სასპორტო სკოლა. სასპორტო სკოლაში ფუნქციონირებს სპორტული წრეები, ესენია: ჭიდაბა(ძიუდო, სამბო, ქართული ჭიდავა), ორთაბრძოლები, მკლავჭიდი,კალათბურთი ; ჭადრაკი ; რაგბი ; კარეტე; მაგიდის ჩოგბურთი . სკოლაში სამწვრთნელო პროცესი, დასვენების დღეების გარდა, მიმდინარეობს ყოველდღიურად. სკოლის აღსაზრდელები პერიოდულად გადიან სპორტულ შეკრებებს, მონაწილეობას ღებულობენ სპორტულ შეჯიბრებებში და ტურნირებში მუნიციპალიტეტის, რეგიონის და საქართველოს მასშტაბით. წარმატებით მონაწილეობენ ქვეყნის გარეთ საერთაშორისო ტურნირებში ქვეპროგრამის ახალი გამოწვევაა რაგბის გუნდის ჩამოყალიბება როგორც გოგონების ასევე ბიჭების, დღეისმდგომარეობით ხდება მოზარდების შერჩევა, მსურველთა რიცხვი დიდია . პროგრამების მიზანია: მუნიციპალიტეტის მასშტაბით ჩატარებული მეტი სხვადასხვა სპორტული ღონისძიება და მასში ჩართული ახალგაზრდების რაოდენობის ზრდა.					
კავშირი მდგრადი განვითარების მიზანთან (SDG)	SDG 3, SDG 11					
მოსალოდნელი შედეგი	- ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაცია; - მოზარდების ჩართვა მასობრივი სპორტის სახეობებში. მუნიციპალიტეტის საჯარო სკოლების მოსწავლეთა ჩართულობა სპორტულ ღონისძიებებში.					

-გამოვლენილი ახალგაზრდები, რომელთაც აღმოაჩნდათ განსაკუთრებული ნიჭი და შესაძლებლობები.

შეფასების ინდიკატორები							
საბოლოო შედეგი (OUTCOME)	2023საბაზისო	2025	2026	2027	2028	სტრატეგიული მიზანი	შეფასების მაჩვენებელი
სპორტულ ღონისძიებებში ჩართული მოსახლეობის რაოდენობა	200	300	400	500	600	მოსახლეობის უფრო ფართო მასების ჩართულობა სპორტულ ცხოვრებაში	რაოდენობრივი
საერთაშორისო და რესპუბლიკურ პირველობებზე დაკავებული საპრიზო ადგილები და სხვა მიღწევები	64	66	68	70	74	მუნიციპალიტეტის სახელის უფრო ხშირად და ფართო ასპარეზზე წარმოჩენა	რაოდენობრივი
სპორტულ სკოლებში ბავშვთა მიღებებზე მოთხოვნათა რაოდენობა	200	250	300	350	400	მეტი ახალგაზრდა თაობის მოზიდვა ჯანსაღი ცხოვრების წესისკენ და მეტი სპორტული მიღწევა	რაოდენობრივი
შუალედური შედეგი (OUTPUT)		2025	2026	2027	2028	სტრატეგიული მიზანი	შეფასების მაჩვენებელი
ჩატარებული ღონისძიებების რაოდენობა	55	60	65	70	75	გაიზარდოს გაერთიანების მიერ ორგანიზებული სპორტული ასპარეზობების რაოდენობა	ხარისხობრივი
სპორტულ სექციებზე ბენეფიციართა რაოდენობა	170	175	180	185	190	რაც შეიძლება მეტი ახალგაზრდა დაკავდეს სპორტით, იცხოვროს ჯანსაღად და ჩამოვაშუროთ მავნე ჩვევებს	ხარისხობრივი
სპორტულ სექციებზე სიარულის მსურველთა რაოდენობა	180	200	250	300	350	მივაღწიოთ ისეთ შედეგებს, რომ მოტივაცია გახდეს კიდევ უფრო მეტი მსურველისთვის სპორტულ ცხოვრებაში ჩართვისა.	ხარისხობრივი
წარმატებული ასპარეზობა ეროვნულ ჩემპიონატში (გუნდის შემთხვევაში)	-	-	-	-	-	განვავითაროთ გუნდური თამაშები და ვიასპარეზოთ უფრო მეტი წარმატებით სხავდასხვა	ხარისხობრივი

							ჩემპიონატებში		
მოგებული თამაშების რაოდენობა (საერთო თამაშებიდან %) (გუნდის შემთხვევაში)		-	-	-	-	-	მაქსიმუმის მიღწევა	ხარისხობრივი	
სპორტული მოედნების რაოდენობა		2	3	3	4	5	შევექმნათ მეტი სივრცე, სადაც შეძლებს მსწავლე-ახალგაზრდობა, დაკავდეს სპორტით	რაოდენობრივი	
ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	სპორტული ღონისძიებები				2025წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2028წლის დაფინანსება ათას ლარში
	05 01 02					240	183.6	198.3	214.2
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური		ა(ა)იპ "ფეხბურთის გუნდი „ხვამლი“(პროგრამული კოდი 05 01 02)							
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი		ქვეპროგრამის ფარგლებში ფინანსდება საფეხბურთო კლუბი ხვამლი. აღნიშნული თანხა ხმარდება მუნიციპალიტეტში ბავშვთა ფეხბურთის განვითარებას. კლუბში ასაკობრივი ჭრილის მიხედვით ფუნქციონირებს 3 საფეხბურთო სექცია (ასაკობრივი ჯგუფი). კლუბში საფეხბურთო ვარჯიშები მიმდინარეობს ყოველდღიურად. 2 ასაკობრივი გუნდი მონაწილეობას ღებულობს რეგიონალურ ტურნირებში. ფინანსდება გოგონათა გუნდი,ქვეპროგრამის ფარგლებში ასევე ფინანსდება მწვრთნელების ხელფასები, კლუბის კომუნალური და სხვა გადასახადები, ტურნირებში მონაწილე გუნდების მივლინებების, გუნდების ეკიპირების და სხვა ხარჯები. პროგრამების მიზანია: მუნიციპალიტეტის მასშტაბით ჩატარებული მეტი სხვადასხვა სპორტული ღონისძიება და მასში ჩართული ახალგაზრდების რაოდენობის ზრდა.							
კავშირი მდგრადი განვითარების მიზანთან (SDG)		SDG 3, SDG 11							
მოსალოდნელი შედეგი		- ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაცია; - მოზარდების ჩართვა მასობრივი სპორტის სახეობებში. მუნიციპალიტეტის საჯარო სკოლების მოსწავლეთა ჩართულობა სპორტულ ღონისძიებებში. -გამოვლენილი ახალგაზრდები, რომელთაც აღმოაჩნდათ განსაკუთრებული ნიჭი და შესაძლებლობები.							

შეფასების ინდიკატორები							
საბოლოო შედეგი (OUTCOME)	2023საბაზისო	2025	2026	2027	2028	სტრატეგიული მიზანი	შეფასების მაჩვენებელი
სპორტულ ღონისძიებებში ჩართული მოსახლეობის რაოდენობა	50	50	65	77	90	მოსახლეობის უფრო ფართო მასების ჩართულობა სპორტულ ცხოვრებაში	რაოდენობრივი
საერთაშორისო და რესპუბლიკურ პირველობებზე დაკავებული საპრიზო ადგილები და სხვა მიღწევები	-	-	1	1	1	მუნიციპალიტეტის სახელის უფრო ხშირად და ფართო ასპარეზზე წარმოჩენა	რაოდენობრივი
სპორტულ სკოლებში ბავშვთა მიღებებზე მოთხოვნათა რაოდენობა	80	80	82	85	90	მეტი ახალგაზრდა თაობის მოზიდება ჯანსაღი ცხოვრების წესისკენ და მეტი სპორტული მიღწევა	რაოდენობრივი
შუალედური შედეგი (OUTPUT)		2025	2026	2027	2028	სტრატეგიული მიზანი	შეფასების მაჩვენებელი
ჩატარებული ღონისძიებების რაოდენობა	40	18	20	22	24	გაიზარდოს გაერთიანების მიერ ორგანიზებული სპორტული ასპარეზობების რაოდენობა	ხარისხობრივი
სპორტულ სექციებზე ბენეფიციართა რაოდენობა	80	80	82	85	90	რაც შეიძლება მეტი ახალგაზრდა დაკავდეს სპორტით, იცხოვროს ჯანსაღად და ჩამოვაშოროთ მავნე ჩვევებს	ხარისხობრივი
სპორტულ სექციებზე სიარულის მსურველთა რაოდენობა	80	85	90	100	100	მივაღწიოთ ისეთ შედეგებს, რომ მოტივაცია გახდეს კიდევ უფრო მეტი მსურველისთვის სპორტულ ცხოვრებაში ჩართვისა.	ხარისხობრივი
წარმატებული ასპარეზობა ეროვნულ ჩემპიონატში (გუნდის შემთხვევაში)	-	-	1	1	1	განვავითაროთ გუნდური თამაშები და ვიასპარეზოთ უფრო მეტი წარმატებით სხავდასხვა ჩემპიონატებში	ხარისხობრივი
მოგებული თამაშების რაოდენობა (საერთო თამაშებიდან %) (გუნდის შემთხვევაში)	18	20	25	25	30	მაქსიმუმის მიღწევა	ხარისხობრივი
სპორტული მოედნების რაოდენობა	1	1	1	1	1	შექმნათ მეტი სივრცე, სადაც შეძლებს მსწავლე-ახალგაზრდობა, დაკავდეს სპორტით	რაოდენობრივი

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	სპორტული ღონისძიებები	2025წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027წლის დაფინანსება ათას ლარში	2028წლის დაფინანსება ათას ლარში
	05 01 03		878	900,0	900,0	1000,0
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ა(ა)იპ "ფრენბურთის კლუბი „ცაგერი" (პროგრამული კოდი 05 01 03)					
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ფინანსდება ფრენბურთის კლუბი ცაგერი. აღნიშნული თანხა ხმარდება მუნიციპალიტეტში ფრენბურთის განვითარებას. მონაწილეობას ღებულობს საქართველოს ჩემპიონატში . კლუბში არსებობს ქვიშის და თოვლის" ფრენბურთის გუნდები, კლუბის მწვრთნელები და მსაჯები მონაწილეობას იღებენ ქვეყნის სხვადასხვა ტურნირებში. ახალგაზრდა ფრენბურთელების აღზრდა საქართველოს წაკრებისთვის . ქვეპროგრამის ფარგლებში ასევე ხორციელდება ახალი სპორტული კომპლექსის ფუნქციონირების უზრუნველყოფა.					
კავშირი მდგრადი განვითარების მიზანთან (SDG)	SDG 3, SDG 11					
მოსალოდნელი შედეგი	- ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაცია; - მოზარდების ჩართვა მასობრივი სპორტის სახეობებში. მუნიციპალიტეტის საჯარო სკოლების მოსწავლეთა ჩართულობა სპორტულ ღონისძიებებში. -გამოვლენილი ახალგაზრდები, რომელთაც აღმოაჩნდათ განსაკუთრებული ნიჭი და შესაძლებლობები.					

შეფასების ინდიკატორები							
საბოლოო შედეგი (OUTCOME)	2023საბაზისო	2025	2026	2027	2028	სტრატეგიული მიზანი	შეფასების მაჩვენებელი

სპორტულ ღონისძიებებში ჩართული მოსახლეობის რაოდენობა	50	50	65	77	90	მოსახლეობის უფრო ფართო მასების ჩართულობა სპორტულ ცხოვრებაში	რაოდენობრივი
საერთაშორისო და რესპუბლიკურ პირველობებზე დაკავებული საპრიზო ადგილები და სხვა მიღწევები	-	-	1	1	1	მუნიციპალიტეტის სახელის უფრო ხშირად და ფართო ასპარეზზე წარმოჩენა	რაოდენობრივი
სპორტულ სკოლებში ბავშვთა მიღებებზე მოთხოვნათა რაოდენობა	80	80	82	85	90	მეტი ახალგაზრდა თაობის მოზიდვა ჯანსაღი ცხოვრების წესისკენ და მეტი სპორტული მიღწევა	რაოდენობრივი
შუალედური შედეგი (OUTPUT)		2025	2026	2027	208	სტრატეგიული მიზანი	შეფასების მარჩენებელი
ჩატარებული ღონისძიებების რაოდენობა	40	18	20	22	24	გაიზარდოს გაერთიანების მიერ ორგანიზებული სპორტული ასპარეზობების რაოდენობა	ხარისხობრივი
სპორტულ სექციებზე ბენეფიციართა რაოდენობა	80	80	82	85	90	რაც შეიძლება მეტი ახალგაზრდა დაკავდეს სპორტით, იცხოვროს ჯანსაღად და ჩამოვაშოროთ მავნე ჩვევებს	ხარისხობრივი
სპორტულ სექციებზე სიარულის მსურველთა რაოდენობა	80	85	90	100	100	მივაღწიოთ ისეთ შედეგებს, რომ მოტივაცია გახდეს კიდევ უფრო მეტი მსურველისთვის სპორტულ ცხოვრებაში ჩართვისა.	ხარისხობრივი
წარმატებული ასპარეზობა ეროვნულ ჩემპიონატში (გუნდის შემთხვევაში)	-	-	1	1	1	განვავითაროთ გუნდური თამაშები და ვიასპარეზოთ უფრო მეტი წარმატებით სხვადასხვა ჩემპიონატებში	ხარისხობრივი
მოგებული თამაშების რაოდენობა (საერთო თამაშებიდან %) (გუნდის შემთხვევაში)	18	20	25	25	30	მაქსიმუმის მიღწევა	ხარისხობრივი
სპორტული მოედნების რაოდენობა	1	1	1	1	1	შევქმნათ მეტი სივრცე, სადაც შეძლებს მსწავლე-ახალგაზრდობა, დაკავდეს სპორტით	რაოდენობრივი

მუნიციპალიტეტში დიდი ყურადღება ექცევა ახალგაზრდობის დაინტერესებასა და ჩართვას კულტურულ ღონისძიებებში, შექმნილია სხვადასხვა დარგობრივი ააიპები სადაც მოზარდები ეუფლებიან სხვადასხვა ხელოვნებას

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	ააიპ ცაგერის კულტურის ცენტრი	2025წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027წლის დაფინანსება ათას ლარში	2028წლის დაფინანსება ათას ლარში
	05 02 01		455	378	408.2	440.8
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ააიპ ცაგერის კულტურის ცენტრი					
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ცაგერის მუნიციპალიტეტი დიდ ყურადღებას უთმობს ადგილობრივი კულტურულ საგანმანათლებლო ორგანიზაციების ხელშეწყობას. ამ მიზნით მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტიდან ყოველწლიურად ასიგნებები გამოიყოფა კულტურის სფეროს დაწესებულებების პროგრამისათვის. პროგრამის შედგება ქვეპროგრამისაგან და იგი შესაბამისად ხორციელდება მუნიციპალური ა(ა)იპ-ის ბაზაზე, ეს არის: ა(ა)იპ - ცაგერის კულტურის ცენტრი. ქვეპროგრამის ფარგლებში ფუნქციონირებს და ფინანსდება გრ.მდივნის სახ.სახალხო თეატრი,სახალხო ანსამბლი „სალაღობო“ ,ბავშვთა ფოლკლორული ანსამბლი, ბავშვთა 2 ქორეოგრაფიული ანსამბლი,ქალთა ანსამბლი, მუსიკალური სტუდია, კამერული გუნდი, კულტურული ობიექტი „მწვანე თეატრი“,ქვეპროგრამის ფარგლებში ხდება სხვადასხვა თეატრალური გამოფენების მოწყობა, სპექტაკლების და საბავშვო მიუზიკლების დადგმა. ანსამბლები და თეატრი აქტიურ მონაწილეობას იღებენ, როგორც ცაგერის მუნიციპალიტეტში ასევე ქვეყნის სხვადასხვა რეგიონში და საზღვარგარეთ კონცერტებსა და ფესტივალებში.					
კავშირი მდგრადი განვითარების მიზანთან (SDG)	SDG 11					
მოსალოდნელი შედეგი	- კულტურულ შემოქმედებით ცხოვრებაში მოსახლეობის ფართო მასების ჩართულობა, მოსახლეობაში ტრადიციული კულტურის პოპულარიზაცია, შემოქმედებითი უნარების განვითარება; თეატრალური სფეროსადმი, მოსახლეობის დაინტერესების ზრდა და ჩართულობის გაზრდა;					

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	ა(ა)იპ ცაგერის ისტორიული მუზეუმი	2025წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027წლის დაფინანსება ათას ლარში	2028წლის დაფინანსება ათას ლარში
	02 05 02		255	237.6	256.6	277.1
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ა(ა)იპ ცაგერის ისტორიული მუზეუმი					
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ფინანსდება ცაგერის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მოქმედი ცაგერის ისტორიული მუზეუმი. მუზეუმში დღეის მდგომარეობით განთავსებულია 7792 ექსპონატი. წლის განმავლობაში ვიზიტორთა რაოდენობა საშუალოდ შეადგენს 1000-ზე მეტს. განხორციელდება მუზეუმებში ინფრასტრუქტურული სამუშაოების ჩატარება,სამუზეუმო ექსპონატების აღწერა, საინვეტარო წიგნში გატარება, დაცვა, მოვლა-პატრონობა.ასევე მუზეუმების ფონდების აღრიცხვა-დამუშავება. ა(ა)იპ-ის ადმინისტრაციული პერსონალი შეძლებისდაგვრად უზრუნველყოფილია სამუშაო პირობებით (ხელფასი და სხვა). მუზეუმში წლის განმავლობაში მნიშვნელოვან თარიღებზე(იუბილეებზე) ეწყობა სხვადასხვა ღონისძიებები და გამოფენები. დავაინტერსოთ მოსახლეობა და ავამაღლოთ ცნობიერების დონე.					
კავშირი მდგრადი განვითარების მიზანთან (SDG)	SDG 11					
მოსალოდნელი შედეგი	- ქვეპროგრამის მიზანია მუზეუმის ექსპოზიციის განახლება - რეაბილიტაცია, ვიზიტორთა რაოდენობის გაზრდა, როგორც ადგილობრივი, ისე ტურისტების, მუნიციპალიტეტის ცნობადობის ამაღლება.					

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	ააიპ ცაგერის სამუსიკო სკოლა	2025წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2028წლის დაფინანსება ათას ლარში
	05 02 03		115	101.5	109.6	118.4
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ააიპ ცაგერის სამუსიკო სკოლა					
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	სამუსიკო სკოლაში გაერთიანებულია: საფორტეპიანო, თეორიული, საგუნდო და სხვა მიმართულებები. სამუსიკო სკოლაში გაერთიანებულია 65 მოსწავლე. სამუსიკო სკოლაში სახელოვნებო სამუსიკო განათლებას იღებს ცაგერის მუნიციპალიტეტში მცხოვრები 65 ბავშვი. სკოლებში დასაქმებულთა რაოდენობა შეადგენს 14(ადმინისტრაციული პერსონალი და პედაგოგები) თანამშრომელს. სკოლა ხელს უწყობს კლასიკური მუსიკის პოპულარიზაციას, ისწავლება ფორტეპანო, ფუნქციონირებს კლასიკური მუსიკის გუნდი, მონაწილეობას იღებენ მუნიციპალიტეტის კულტურულ ღონისძიებებში, ასევე რეგიონულ ფესტივალებში. ქვეპროგრამის მიზანია შემოქმედებითი მიდრეკილების განვითარებისა და კულტურული მემკვიდრეობის შესწავლისათვის საჭიროა შესაბამისი პირობების შექმნა; განსაკუთრებული მუსიკალური ნიჭით დაჯილდოვებული მოსწავლეების გამოვლენა; სხვადასხვა ინსტრუმენტებზე შემსწავლელი წრეების ჩამოყალიბება; კულტურული ღონისძიებების ჩატარება მუნიციპალიტეტის მთელს ტერიტორიაზე; ფასიანი, საქველმოქმედო ღონისძიებების მოწყობა; მონაწილეობის მიღება ფესტივალებში, კონკურსებში, ფორუმებში. მუსიკალური განათლების უზრუნველყოფა, ბავშვების მომზადება სამომავლო შემოქმედებითი საქმიანობისთვის.					
კავშირი მდგრადი განვითარების მიზანთან (SDG)	SDG 4, SDG 11					
მოსალოდნელი შედეგი	- მუსიკალური განათლების უზრუნველყოფა - ღონისძიებებისა და კონცერტების გამართვა					

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	ააიპ სამხატვრო სკოლა	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2028 წლის დაფინანსება ათას ლარში
	05 02 04		87	75.6	81.6	88.1

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ააიპ სამხატვრო სკოლა
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	სამხატვრო სკოლაში ისწავლება სახვითი ხელოვნების და გამოყენებითი ხელოვნების დარგები. სკოლაში სამხატვრო განათლებას მუნიციპალიტეტში მცხოვრები 50 ბავშვი. სკოლებში დასაქმებულთა რაოდენობა შეადგენს (ადმინისტრაციული პერსონალი და პედაგოგები) 17 თანამშრომელს. ქვეპროგრამა ზრუნავს მოზარდთა ესთეტიკური გემოვნების ჩამოყალიბებაზე და იგი ითვალისწინებს მოზარდი თაობის ინტერესებს, საშუალებას აძლევს მათ აირჩიონ სახვითი თუ გამოყენებითი ხელოვნების დარგები: ხატვა, თექა, ჭრა-კერვა, ხალიჩა-ფარდაგები, ეწყობა სხვადასხვა გამოფენები, როგორც სკოლის აღსაზრდელების, ასევე სკოლის კურსდამთავრებულების, გაცვლითი პროგრამა აქვს ონის სამხატვრო სკოლასთან.
კავშირი მდგრადი განვითარების მიზანთან (SDG)	SDG 4, SDG 11
მოსალოდნელი შედეგი	- სამხატვრო სკოლის პროფილების განვითარება, სასწავლო დონის ამაღლება, ხელოვნების მოყვარულ მოზარდთა კონტიგენტის გაზრდა. აღსაზრდელთა ჩართულობა გამოფენებში და სხვა შემოქმედებით ღონისძიებებში. - ღონისძიებებსა და ფესტივალებში მონაწილეობა

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	ააიპ მთავარი ბიბლიოთეკა	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2028 წლის დაფინანსება ათას ლარში
	05 02 05		240	232.2	250.8	270.1

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ააიპ მთავარი ბიბლიოთეკა
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	მუნიციპალიტეტის 13 ბიბლიოთეკაში წიგნის ფონდი შეადგენს 141875 ერთეულს. ბიბლიოთეკების მომსახურებით სარგებლობს მუნიციპალიტეტის დაახლოებით 6000 მოსახლე. ქვეპროგრამის მიზანია - საბიბლიოთეკო ფონდების შეგროვება, აღრიცხვა–დამუშავება და საკატალოგო მეურნეობის წარმოება საბიბლიოთეკო წესების შესაბამისად, მათი დაცვის უზრუნველყოფა; საცნობარო–ბიბლიოგრაფიული აპარატის სრულყოფა, საბიბლიოთეკო მაჩვენებლების შედგენა და სტატისტიკის წარმოება,მონაცემთა ბაზის შექმნა; საბიბლიოთეკო პროცესებში ელექტრონული საცნობარო აპარატის და მონაცემთა ბაზის (წიგნებისა და ჟურნალ–გაზეთების ელექტრონული კატალოგები, ელექტრონული წიგნები, ჟურნალ–გაზეთების სტატიების ელექტრონული კატალოგები) შექმნა და სრულყოფა, ელექტრონული პროგრამების და ინფორმაციული ტექნოლოგიების დანერგვა, კომპიუტერული ქსელის და ქსელური აპარატურის ფუნქციონირების უზრუნველყოფა; მოქალაქეთა მომსახურება საბიბლიოთეკო ფონდებით, კატალოგებით, კარტოთეკებით, ელექტრონული რესურსებით, ტექნიკური საშუალებებით და ინტერნეტით უზრუნველყოფა. კულტურულ–საგანმანათლებლო და სამეცნიერო–ინფორმაციული ღონისძიებების, საკლუბო შეხვედრების, სპეციალიზირებული სემინარების და ტრენინგების მომზადება–ჩატარება, გამოფენების მოწყობა, საბიბლიოთეკო საქმიანობის წარმოება საერთაშორისო სტანდარტების და სახელმწიფო კანონმდებლობის შესაბამისად. ბიბლიოთეკებში ინფრასტრუქტურული სამუშაოების ქვეპროგრამის მიზანია ასევე ჩატარდეს ახალგამოცემული წიგნების წარდგენები, ლიტერატურული საღამოები, შემეცნებითი დისკუსიები, ცნობილი მწერლების დაბადების დღისადმი მიძღვნილი საიუბილეო საღამოები, ცაგერში მოღვაწე შემოქმედ, ღვაწლმოსილ და ცნობილ პიროვნებებთან შეხვედრები, ღირსშესანიშნავი თარიღებისადმი მიძღვნილი საღამოები „ბიბლიოთეკის კვირეული, ლექციები, კონფერენციები, სემინარები, საშობაო–საახალწლო შეხვედრები, მხატვრული, დოკუმენტური და ანიმაციური ფილმების ჩვენებები, საკლუბო შეხვედრები. ა(ა)იპ-ის ადმინისტრაციული პერსონალი შეძლებისდაგვარად უზრუნველყოფილია სამუშაო პირობებით (ხელფასი და სხვა). ქვეპროგრამის მთავარი მიზანია მოსახლეობის ცნობიერების ამაღლება, ჩართულობისა და დაინტერესების ზრდა. საბიბლიოთეკო ფონდის ზრდა, რომ დავაინტერესოთ მკითხველი და ავამაღლოთ ცნობიერების დონე.
კავშირი მდგრადი განვითარების მიზანთან (SDG)	SDG 4, SDG 11

მოსალოდნელი შედეგი	- მოსახლეობის ზრდა და ჩართულობა ცნობიერების ასამაღლებლად - მეტი ტურისტი რაც მუნიციპალიტეტის ცნობადობისთვის
--------------------	---

პროგრამის დასახელება	კოდი	კულტურის ღონისძიებები	2025წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027წლის დაფინანსება ათას ლარში	2028 წლის დაფინანსება ათას ლარში
	05 02 06		83	89.6	96.8	104.5
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ცაგერის მუნიციპალიტეტის კულტურის, სპორტის, ახალგაზრდობისა და ძეგლთა დაცვის სამსახური					

ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	პროგრამის მიზანია სხვადასხვა ტიპის ღონისძიებების გამართვა, ქართული კულტურული მემკვიდრეობის შენარჩუნება და ქართული ეროვნული ცეკვა-სიმღერის პოპულარიზაცია. მერიის კულტურის, განათლების, სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სამსახური ორიენტირებულია ხელი შეუწყოს მუნიციპალიტეტის პოპულარიზაციას სხვადასხვა ტიპის კულტურული ღონისძიებების გამართვის შედეგად, ისეთების, როგორიცაა ფესტივალები, ფორუმები და ა.შ. ამასთან, სამსახური ცდილობს გამოიყენოს და დანერგოს ის ინოვაციური მიდგომები, რომელიც გაზრდის შემოქმედებით საქმიანობას ადგილობრივად. ამასთან, ასევე ცდილობს, მოახდინოს კულტურული მიმართულებების ინტეგრაცია ისეთ მონათესავე მიმართულებებთან, როგორიცაა მაგ: ტურიზმი და ა.შ. შესაბამისად, პროგრამა მოიცავს შემდეგ ქვეპროგრამებს: 1. მუნიციპალიტეტის შესახებ, ცნობადობის ამაღლების კამპანიის წარმოება. 2. ფესტივალების ორგანიზება, მუნიციპალიტეტის პოპულარიზაციის მიზნით. 3. კონფერენციებისა და ფორუმების გამართვა. 4. კულტურული ღონისძიებების განხორციელება. ქვეპროგრამების განხორციელება უზრუნველყოფს გენდერული ბალანსის დაცვას. გამომდინარე აქედან, ვფიქრობთ მივაღწევთ ჩვენს მიერ დასახულ მიზანს, რომ ცაგერის მუნიციპალიტეტის ნიშა გახდეს როგორც მეღვინეობის, ასევე საფესტივალო ქალაქი და შესაბამისად, მოხდეს მუნიციპალიტეტის პოპულარიზაცია სწორედ კულტურული ღონისძიებების გამართვის შედეგად, რაც თავის მხრივ განაპირობებს ტურისტული ნაკადების გაძლიერებასა და ეკონომიკურ სიძლიერეს.
კავშირი მდგრადი განვითარების მიზანთან (SDG)	SDG 11
მოსალოდნელი შედეგი	- მუნიციპალიტეტის პოპულარიზაცია - ტურიზმის განვითარება

პროგრამის დასახელება	კოდი	ახალგაზრდული ორგანიზაციების ხელშეწყობა	2025ლის დაფინანსება ათას ლარში	2026ლის დაფინანსება ათას ლარში	2027წლის დაფინანსება ათას ლარში	2028 წლის დაფინანსება ათას ლარში
	05 02 14		460	397,4	429,2	463,5
ქვეპროგრამის განმახორც. სამსახური	ცაგერის მუნიციპალიტეტის კულტურის, სპორტის, ახალგაზრდობისა და ძეგლთა დაცვის სამსახური , ა(ა)იპ ახალგაზრდობის, საზოგადოებასთან ურთიერთობის და პერსპექტიული განვითარების ცენტრი					
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამების მიმართულებების ფარგლებში დაიგეგმება და განხორციელდება ისეთი პროექტები, რაც ერთის მხრივ გამოაცოცხლებს მუნიციპალიტეტს და გახდის მასშტაბური პროექტების მონაწილეს, ასევე, მეორეს მხრივ, შესაძლებლობას მისცემს ადგილობრივ ახალგაზრდობას, მონაწილეობა მიიღონ ახალგაზრდობისთვის არსებული პრობლემების გადაწყვეტაში და შეცვალონ შექმნილი გარემო უკეთესობისკენ. მუნიციპალიტეტში აქტიური ახალგაზრდობის უდიდეს წილს წარმოადგენენ მხოლოდ სკოლის ასაკის მოზარდები (18 წლამდე), ამიტომ ვფიქრობთ ისეთი ღონისძიებების განხორციელებას, რომლის ფარგლებშიც მონაწილეობას მიიღებენ 18 წელს ზემოთ ახალგაზრდებიც. შესაბამისად, ქვეპროგრამა მოიცავს შემდეგ ღონისძიებებს: 1. ინტელექტუალური და საგანმანათლებლო ღონისძიებების ხელშეწყობა "რა? სად? როდის?", საგაზაფხულო სერია, 2. საგანმანათლებლო კვირეული, 3. ახალგაზრდული ფორუმი, სადებიტო კლუბების ფარგლებში სხვადასხვა მიმართულებების განსაზღვრა და მისი განვითარება და ა.შ. შემოქმედებითი და სხვა ახალგაზრდული ღონისძიებების ხელშეწყობა (სხვადასხვა ტიპის დაჯილდოების ცერემონიალების გამართვა, წარმატებული ახალგაზრდების წახალისება და სხვა). ზემოთ ჩამოთვლილი ღონისძიებების განხორციელების შემთხვევაში, ვფიქრობთ მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდება 18 წელს ზემოთ ახალგაზრდების გააქტიურება მუნიციპალიტეტში.					
კავშირი მდგრადი განვითარების მიზანთან (SDG)	SDG 11					
მოსალოდნელი შედეგი	- ახალგაზრდების ჩართვა ღონისძიებებში - წარმატებული ახალგაზრდების გამოვლენა					

კოდი	პროგრამის დასახელება	ტელე-რადიო მაუწყებლობა და საგამომცემლო საქმიანობა	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2028წლის დაფინანსება ათას ლარში
05 02 07			8	8,6	9,3	10
პროგრამის განმახორციელებელი სამსახური		ცაგერის მუნიციპალიტეტის მერია				
პროგრამის აღწერა		პროგრამა ითვალისწინებს ადგილობრივი თვითმმართველობის განხორციელების ძირითადი პრინციპის, დემოკრატიის გზით გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მოქალაქეთა ჩართულობის უზრუნველყოფას. რისთვისაც ერთ-ერთი საჭირო და მნიშვნელოვანი მექანიზმია მოსახლეობის ინფორმირება ადგილობრივი ხელისუფლების (როგორც წარმომადგენლობითი ისე აღმასრულებელი ორგანოს) მიერ მუნიციპალიტეტში გაწეული საქმიანობის შესახებ. მიმდინარე და დაგეგმილი პროექტების, პროგრამებისა და აქტივობების შესახებ სრული ინფორმაციის დროული გავრცელება. აღნიშნული მექანიზმის ეფექტიანად ამუშავებისათვის აუცილებელია ტელევიზიასთან მჭიდრო თანამშრომლობა, რომლის ფარგლებშიც მოხდება საკრებულოს სხდომების, ასევე ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენელთა საქმიანი შეხვედრებისა და გაერთიანებული თათბირების გაშუქება, რომელიც შეიცავს საზოგადოებისათვის საჭირო ინფორმაციებს. უზრუნველყოფილი იქნება საზოგადოებისათვის საჭირო ინფორმაციის განცხადების სახით გავრცელება და სხვა მნიშვნელოვანი და აქტუალური თემების გაშუქება.				
კავშირი მდგრადი განვითარების მიზანთან (SDG)		SDG 16				
პროგრამის მიზანი და მოსალოდნელი შედეგი		ადგილობრივი თვითმმართველობის განხორციელების ძირითადი პრინციპის, დემოკრატიის გზით გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მოქალაქეთა ჩართულობის უზრუნველყოფა;				

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	ააიპ ბავშვთა და ქალთა უფლებების დაცვის და გენდერული თანასწორობის ცენტრი	2025წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2028წლის დაფინანსება ათას ლარში
-------------------------	------	---	---------------------------------	---------------------------------	----------------------------------	---------------------------------

	05 02 09		125	135	145,8	157,5
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ააიპ ბავშვთა და ქალთა უფლებების დაცვის და გენდერული თანასწორობის ცენტრი					
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქალთა რეგიონალური და სათემო საქმიანობის, საზოგადოების ცნობიერების ამაღლების გენდერულ საკითხებთან მიმართებაში და საქართველოში ბოლო დროის შექმნილი მდგომარეობის, ძალადობის მსხვერპლი ქალების უფლებების დაცვის მიზნით, ასევე ბავშვთა უფლებების დაცვის მიზნით შეიქმნა ა(ა)იპ ქალთა უფლებებისა და გენდერული თანასწორობის ცენტრი. მოსაწილეობა სხვადასხვა ადგილობრივ და საერთაშორისო პროგრამებში. ბავშვთა უფლებების დაცვის მიზნით კვლევების და სტატისტიკური ინფორმაციების მოპოვება და წარმოება , შესაბამისი ბაზის შექმნა.					
კავშირი მდგრადი განვითარების მიზანთან (SDG)	SDG 5, SDG 11					
მოსალოდნელი შედეგი	სამოქალაქო საზოგადოების მშენებლობაში ქალთა ჩართულობის ზრდა; ქალებისათვის სოციალურ-საგანმანათლებლო, გასართობ-შემეცნებით და სხვა ტიპის ღონისძიებების მოწყობა და მათში მონაწილეობის მიღება; ქალებისათვის შეიქმნება შესაბამისი გარემო საკუთარი უნარების განვითარებისა და რეალიზებისათვის. ბავშვთა უფლებების დაცვა.					

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	ა(ა)იპ ესთეტიკური აღზრდის ცენტრი	2025წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2028წლის დაფინანსება ათას ლარში
	05 02 11		92	93,2	95,9	97,1
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ა(ა)იპ ესთეტიკური აღზრდის ცენტრი					

ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამა ითვალისწინებს მოზარდ თაობაში ქართლი ხალხური ცეკვების პოპულარიზაციასა და განვითარებას, საზოგადოებაში ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრებაზე, ცენტრში ქორეოგრაფიას ეუფლება 120-ზე მეტი მოზარდი, არის 3 ასაკობრივი ჯგუფი, რომლებიც მონაწილეობას იღებენ , როგორც მუნიციპალიტეტის , ასევე რეგიონალურ და საერთაშორისო ღონისძიებებში, ცენტრში ფუნქციონირებს სახალხო ანსამბლი“ლეჩხუმი“. ცენტრში ისწავლება ასევე სხვადასხვა ქვეყნის ეროვნული ცეკვები. საქმიანობას ახორციელებს 4 ქორეოგრაფი.
კავშირი მდგრადი განვითარების მიზანთან (SDG)	SDG 11
მოსალოდნელი შედეგი	ქვეპროგრამა ითვალისწინებს ქართული ხალხური და სხვა ქვეყნების ცეკვების პოპულარიზაციას და ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრებას. მუნიციპალიტეტის ცნობადობის ამაღლება

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	ა(ა)იპ ტურიზმის განვითარები და ძეგლთა დაცვის ხელშეწყობის ცენტრი	2025წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2028წლის დაფინანსება ათას ლარში
	05 02 15		177	156,6	169,1	182,6
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ა(ა)იპ ტურიზმის განვითარები და ძეგლთა დაცვის ხელშეწყობის ცენტრი					
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	საინფორმაციო ბაზის შექმნას, რომელშიც თავმოყრილია ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის ტურისტული ობიექტების, მათ შორის სასტუმროების, ტურისტული ლოკაციების, კვების და სხვა ობიექტების შესახებ. ცენტრი ახორციელებს ბაზის მუდმივ განახლებას. ცენტრი ამზადებს და გამოსცემს ტურისტულ საინფორმაციო ბუკლეტებს და რუკებს, ორგანიზებას უწევს ტურისტულ პრომო კლიპების გადაღებას. ცენტრი მონაწილეობას იღებს სხვადასხვა გამოფენებში სადაც წარადგენს და პოპულარიზაციას უწევს მუნიციპალურ პროდუქციას და წარმოაჩენსცაგეერის მუნიციპალიტეტის ტურისტულ შესაძლებლობებს. ცენტრი პერიოდულად აწყობს შეხვედრებს ტურისტულ კომპანიებთან, აწვდის მათ შესაბამის ინფორმაციას მუნიციპალიტეტის შესახებ. ტურისტული ცენტრი შემოსულ ვიზიტორებს უზრუნველყოფს მუნიციპალიტეტის ტურისტული შესაძლებლობების შესახებ ყველა საჭირო ინფორმაციით.					
კავშირი მდგრადი განვითარების მიზანთან (SDG)	SDG 8, SDG 11					

მოსალოდნელი შედეგი	ტურიზმის განვითარების საფუძველზე ახალი სამუშაო ადგილების შექმნა და ადგილობრივი მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიური მდგომარეობის გაუმჯობესება. მიმზიდველი ტურისტული გარემოს შექმნა ადგილობრივი კულტურული, ეთნოგრაფიული, ეკო-სისტემისა და ბუნებრივი ღირშესანიშნაობების შენარჩუნებით. ტურისტების მოზიდვა, ადგილობრივი ტურიზმის განვითარება, შიდა და საერთაშორისო ტურისტულ ბაზარზე ადგილის დამკვიდრება.
--------------------	---

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	ა(ა)იპ დეხვირის ეთნოგრაფიულ-არქეოლოგიური მუზეუმი ღია ცის ქვეშ	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2028წლის დაფინანსება ათას ლარში
	05 02 04		60	65	70	75
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ა(ა)იპ დეხვირის ეთნოგრაფიულ-არქეოლოგიური მუზეუმი ღია ცის ქვეშ					
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	მუზეუმის მიერ განხორციელდება სხვადასხვა პროექტები, მუზეუმის გიდებისა და ფონდების კორდინატორებისათვის ორდღიანი სამუშაო სესიის ჩატარება/კვალიფიკაციის ამაღლება, მთიანი კოლხეთის ისტორიული წარსულიდან/ ორდღიანი რეგქვეპროგრამის მიზანია მუზეუმის ექსპოზიციის განახლება - რეაბილიტაცია, ვიზიტორთა რაოდენობის გაზრდა, როგორც ადგილობრივი, ისე ტურისტების.იონული კონფერენცია.მო ეწყობა სხვადასხვა ღონისძიებები და გამოფენები.					
კავშირი მდგრადი განვითარების მიზანთან (SDG)	SDG 11					
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტის ცნობადობის ამაღლება					

რისკები

კულტურის , სპორტის და ახალგაზრდობის სფეროს მართვის პროცესში არის შიდა და გარე რისკები , მუნიციპალიტეტიდან მიგრაცია, 18 წლამდე ასაკის მოსახლეობის კლება, კვალიფიციური კადრების ნაკლებობა თანამედროვე სტანდარტებით აღჭურვილი ინფრასტრუქტურა.

კაპიტალური ბიუჯეტი

კაპიტალური ბიუჯეტი მოიცავს კულტურის განვითარების სფეროში 1 პროექტს - კულტურის სახლის რეაბილიტაცია , რომლის ღირებულება 5000,0ათასი ლარია

გენდერული ასპექტები

ქ. ცაგერში „განახლებული რეგიონების“ პროგრამის ფარგლებში რუსთაველისა და კოსტავას ქუჩებზე, ბაზრის მიმდებარე ტერიტორიაზე და მსხვილი სავაჭრო ობიექტების შესასვლელებში მოეწყო პანდუსები. სულ ქ. ცაგერში მოწყობილია 16 პანდუსი, რომლითაც სარგებლობს შშმ პირები. გენდერებზე პასუხისმგებელი პირების ჩართულობით მოსახლეობასთან ეწყობა დისკუსია საჭიროებებზე მორგებული ინფრასტრუქტურული პროექტების შერჩევისა და დაგეგმვის პერიოდში.

სიახლეები/ახალი ინიციატივები

ფუნქციონირება დაიწყო დეხვირის არქეოლოგიუ-ეთნოგრაფიულმა მუზეუმმა ღია ცის ქვეშ, რომელიც სწავლობს ლეჩხუმის ისტორია ქრისტიანობის გავრცელებამდე

მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა

მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვის ხელშეწყობა და მათი სოციალური დაცვა მუნიციპალიტეტის ერთ–ერთ მთავარ პრიორიტეტს წარმოადგენს. მუნიციპალიტეტი არსებული რესურსების ფარგლებში განაგრძობს სოციალურად დაუცველი მოსახლეობის დახმარებას და სხვადასხვა შეღავათებით უზრუნველყოფას. სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი მიზნობრივი ტრანსფერის ფარგლებში განაგრძობს საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის მიზნით

სხვადასხვა ღონისძიებების განხორციელებას, რაც უზრუნველყოფს მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვას გადამდები და ინფექციური დაავადებებისაგან.

პროგრამა ითვალისწინებს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსახლეობის სხვადასხვა ფენებისათვის გარკვეული შეღავათებითა და სოციალური დახმარებების უზრუნველყოფას. მზრუნველობამოკლებულთათვის უფასო კვებითა და ფართით უზრუნველყოფას, დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით მრავალშვილიანი ოჯახების დახმარებას, შშმ პირების საზოგადოებაში ინტეგრაციის, სამედიცინო მომსახურებაზე და მედიკამენტოზურ მკურნალობაზე ხელმისაწვდომობაზე გაზრდის ხელშეწყობას და სხვა სოციალური პროგრამებს, რომლებიც უზრუნველყოფს მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესებას.

პროგრამა განხორციელდება შემდეგი ქვეპროგრამებით:

პროგრამული კოდი	პრიორიტეტი, პროგრამა, ქვეპროგრამა	2025წლის გეგმა	2026წლის პროექტი	2027წლის პროექტი	2028წლის პროექტი
06 00	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	717,9	736	800	869
06 01	ჯანმრთელობის დაცვა	177,9	132	145	159
06 01 01	ა(ა)ივ ცაგერის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრი	177,9	132	145	159
06 02	სოციალური დაცვა	450	604	655	710

06 02 02	ოჯახების და ბავშვების სოციალური დაცვა	390	432	470	510
06 02 02	სოციალურად დაუცველი მოსახლეობის ყოველდღიური უფასო ერთჯერადი კვება	150	172	185	200

კოდი	პროგრამის დასახელება	ჯანდაცვის მუნიციპალური პროგრამა	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2028 წლის დაფინანსება ათას ლარში
06 01			177,9	132	145	159
	პროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ა.ა.ი.პ ცაგერის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სამსახური				
	პროგრამის აღწერა	სამოქმედო ტერიტორიაზე მოსახლეობის ჯანმრთელობის ხელშეწყობა და დაავადებების პრევენცია, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ოპერატიული (EPHo-10) ფუნქციების განხორციელების გზით;				
	კავშირი მდგრადი განვითარების მიზანთან (SDG)	SDG 3				

პროგრამის მიზანი და მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სისტემის წინაშე მდგარი ამოცანების შესრულება არსებული რეალობებისადმი მიდგომების ახლებურად გააზრებას და რადიკალურ გარდაქმნებს ითხოვს. საზოგადოებრივი ჯანდაცვის პრობლემათა გადაჭრა მოსახლეობის მომსახურების მრავალფეროვნებაში, არსებულ პირობებთან ადაპტირებაში, ჯანმრთელობისათვის მოსალოდნელი საფრთხეებისა და რისკების თავიდან აცილებაში მდგომარეობს. თვითმმართველი ერთეულების უფლებამოსილებები საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის სფეროში არის: ა) საგანმანათლებლო, საადმინისტრაციო და საგანმანათლებლო-საადმინისტრაციო დაწესებულებებში სანიტარიული და ჰიგიენური ნორმების დაცვის ზედამხედველობა; ბ) მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე დაავადებების გავრცელების პრევენციის მიზნით დერატიზაციის, დეზინსექციისა და დეზინფექციის ღონისძიებათა ორგანიზება; გ) საგანმანათლებლო, საადმინისტრაციო და საგანმანათლებლო-საადმინისტრაციო დაწესებულებებში პრევენციული ღონისძიებების განხორციელების ხელშეწყობა; დ) მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე განთავსებულ საზოგადოებრივი მნიშვნელობის დაწესებულებებში სანიტარიული ნორმების დაცვის ზედამხედველობა, მათ შორის, საზოგადოებრივი მნიშვნელობის დაწესებულებებში ესთეტიკური და კოსმეტიკური პროცედურების განმახორციელებელ დაწესებულებებში ინფექციების პრევენციისა და კონტროლის სანიტარიული ნორმების დაცვის კონტროლი; ე) პროფილაქტიკური აცრების ეროვნული კალენდრით განსაზღვრული იმუნოპროფილაქტიკისათვის საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიერ მიწოდებული მასალების მიღების, შენახვისა და განაწილების უზრუნველყოფა სამედიცინო მომსახურების მიმწოდებლებისათვის; ვ) პრევენციული და ეპიდემიოლოგიური კონტროლის ღონისძიებების გატარება ეპიდსაშიშროებისას; ზ) მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე პირველადი ეპიდკვლევის ხელშეწყობა; თ) „ტუბერკულოზის კონტროლის შესახებ“ საქართველოს კანონით მათთვის განსაზღვრული უფლებამოსილებების განხორციელება. პროგრამა შედგება შემდეგი ღონისძიებებისგან: 1 ეპიდზედამხედველობა (მათ შორის ტუბერკულოზის კონტროლის პროგრამა) (მალარიისა და პარაზიტოლოგიურ დაავადებათა კონტროლი) 2 იმუნიზაცია. 3 ცხოვრების ჯანსაღი წესის განვითარების ხელშეწყობა 4 მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე განთავსებულ საზოგადოებრივი მნიშვნელობის დაწესებულებებში სანიტარიული ნორმების დაცვის ზედამხედველობა. პროგრამის მიზანია: მეთვალყურეობა მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის ჯანმრთელობაზე, ჯანმრთელობის რისკებისა და საგანგებო სიტუაციების მონიტორინგი და რეაგირება; მოსახლეობის ჯანმრთელობის შენარჩუნება
--	---

	და საგანგებო სიტუაციების ლოკალიზება.
--	--------------------------------------

შეფასების ინდიკატორები							
საბოლოო შედეგი (OUTCOME)	2023 საბაზისო	2025	2026	2027	2028	სტრატეგიული მიზანი	შეფასების მაჩვენებელი
დაავადებათა გამოვლენის შემკობვევების რაოდენობა	1792	1800	1800	1800	1800	დროულად მოხდეს პრევენცია	რაოდენობრივი
შუალედური შედეგი (OUTPUT)		2023	2024	2025	2026	სტრატეგიული მიზანი	შეფასების მაჩვენებელი
იმუნიზაციის ღინისძიებების ხარჯი (ცივი ჯაჭვის ლოჯისტიკი)	1589,2					ჯანმთელი მოსახლეობა	თანხობრივი

სოციალური დაცვა

პროგრამა ითვალისწინებს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსახლეობის სხვადასხვა ფენებისათვის გარკვეული შეღავათებისა და სოციალური დახმარებების გაცემას. მზრუნველობამოკლებულთა უზრუნველყოფას უფასო კვებითა და თავშესაფრით, დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით მრავალშვილიანი ოჯახების დახმარებას, სხვა სოციალური პროგრამებს, რომლებიც უზრუნველყოფს მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესებას.

პრიორიტეტის დასახელება, რომლის ფარგლებშიც ხორციელდება პროგრამა:

ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა

პროგრამის კლასიფიკაციის კოდი:

06 02

პროგრამის დასახელება:

სოციალური უზრუნველყოფა

პროგრამის განმახორციელებელი:

ცაგერის მუნიციპალიტეტის მერია

პროგრამის განხორციელების პერიოდი:

2025-2028 წწ

პროგრამის მიზანი:

აქტიური სოციალური პოლიტიკის გატარება. სხვადასხვა სერვისებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა.

პროგრამის აღწერა:

პროგრამა უზრუნველყოფს ცაგერის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული და მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობის მოწყვლადი კატეგორიებისათვის (შშმ პირები და შშმ სტატუსის ბავშვები, ომის ვეტერანები, მარჩენალდაკარგულები, სოციალურად დაუცველები, მრავალშვილიანი ოჯახები (4 და მეტი შვილი), მარტოხელა მშობლები, სოც. დაუცველი ორსულები, უსახლკაროები და სხვები) სხვა და სხვა სახის სერვისების მიწოდებას და მატერიალური დახმარებების გაწევას, კერძოდ: მატერიალური დახმარებით უზრუნველყოფა, უფასო კვებით უზრუნველყოფა (ყოველდღიურად დღეში ერთჯერ ცხელი საკვებით დაკმაყოფილება), და იმ ბენეფიციარების,დროებითი თავშესაფრით უზრუნველყოფა,რომლებსაც არ გააჩნიათ საცხოვრებელი.

პროგრამის ბიუჯეტი

დასახელება	2024 წელი	2025 წელი	2026 წელი	2027 წელი	2028 წელი
ერთჯერადი სოციალური (ფულადი) დახმარება	30000	30000	30000	30000	30000
უსახლკარო ოჯახების მატ. დახმარება	25000	30000	35000	35000	35000
დიალიზზე დამოკიდებული პაციენტთა დახმარება	40000	42000	44000	45000	45000
სამედიცინო მომსახურეობის დაფინანსება	200000	200000	195000	195000	195000
მრავალშვილიანი ოჯახებისა და ბავშვების სოციალური დაცვა	30000	30000	30000	30000	30000
ორსულთა დახმარება	18000	20000	20000	20000	20000
შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ბავშვების მატ. დახმარება	6000	7000	8000	9000	9000
გარდაცვლილთა სარიტუალო მომსახურეობა	3000	3000	3000	3000	3000
ომის ვეტერანთა დახმარებები	10000	10000	10000	10000	10000
მარტოხელა მშობლების ფულადი დახმარება	5000	5000	5000	6000	6000

ობოლი ბავშვების ფულადი დახმარება	800	800	800	800	800
ხანდაზმულთა ფულადი დახმარება	18000	19000	19500	20000	22000
უკიდურესად გაჭირვებული მოსახლეობისათვის საშობაო, სააღდგომო საჩუქრებით დახმარება.	6 000	7 000	8 000	8 000	8 000
ჩერნობილისა და 9 აპრილის დროს დაზარ. დახმარება	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
სოციალურად დაუცველი მოსახლეობის ყოველდღიური უფასო ერთჯერადი კვება	160 000	185 000	190 000	190 000	200 000
წარმატებული სტუდენტების წახალისება	5 000	10 000	10 000	10 000	10 000
პროფესიულ სასწავლებლებში სწავლის მსურველთა ხელშეწყობის პროგრამა	5 000	20 000	20 000	20 000	20 000
0-დან 18 წლამდე შშმ პირებზე საჩუქრების გადაცემა	5 000	8 000	10 000	10 000	10 000
6-დან 18 წლამდე შშმ პირებისათვის საკვირაო სკოლის დაფინანსება	22 000	22 000	25 000	25 000	25 000
საწოლს მიჯაჭვულ მძიმე ავადმყოფთა დამხმარე საშუალებებით უზრუნველყოფა	10000	10 000	15 000	15 000	15 000
სულ პროგრამა	600 000	660 000	679 500	683 000	695 000

საბოლოო მოსალოდნელი შედეგი

მოსახლეობის ჯანმრთელობის შენარჩუნება და საგანგებო სიტუაციების ლოკალიზება. მუნიციპალურ სერვისებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა და საზოგადოების ცალკეული კატეგორიების სოციალური პირობების გაუმჯობესება

მმართველობა და საერთო დანიშნულების ხარჯები

მმართველობითი სფეროს გამართული ფუნქციონირება მუნიციპალიტეტის საქმიანობის ეფექტურად წარმართვის ერთ-ერთი მთავარი ფაქტორია, სადაც მნიშვნელოვანი როლი ენიჭება მოსახლეობის ჩართულობის სისტემების შექმნას და უზრუნველყოფას, საბიუჯეტო პროცესის გაუმჯობესებას, მიმდინარე პროცესების მართვას და სხვა ფაქტორებს.

პრიორიტეტი მოიცავს ისეთ ღონისძიებებს, რომლებიც ადმინისტრაციული ხასიათისაა და ხელს უწყობს სისტემის გამართულ ფუნქციონირებას, როგორცაა მუნიციპალიტეტის მერიის სტრუქტურული ერთეულების, მუნიციპალიტეტის საკრებულოს აპარატის შენახვის ხარჯები, მათ შორის: შრომის ანაზღაურება, საქონელი და მომსახურება და სხვა. ასევე, მოიცავს საჯარო მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლების ხელშეწყობის პროგრამის ხარჯებს, ბიუჯეტის სარეზერვო ფონდს, წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფონდს, სესხის მომსახურებას და ვალების დაფარვის ხარჯებს,

პროგრამული კოდი	დასახელება	რიცხვითობა	2025წელი	2026 წელი	2027 წელი	2028წელი
01 00	მმართველობა და საერთო დანიშნულების ხარჯები		4646,2	4822,2	5304,4	58304,8
01 01	საკანონმდებლო და აღმასრულებელი საქმიანობის უზრუნველყოფა	167	4233,2	4534,2	5121,8	5634,0
01 01 01	ცაგერის მუნიციპალიტეტის საკრებულო	42	1421,2	770,0	770,0	770,0
01 01 02	ცაგერის მუნიციპალიტეტის მერია	120	3113	3100,0	3100,0	3100,0
01 02	საერთო დანიშნულების ხარჯები		112	205	72,7	50,0
01 02 01			50	50,0	50,0	50,0

	სარეზერვო ფონდი					
01 02 03	მუნიციპალიტეტის მ.გ.ფ-ისა და სხვა ვალდებულებების დაფარვა		62,0	155,0	22,7	0

კოდი		წარმომადგენლობითი და ადმასრულებელი ხელისუფლება	2025წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027წლის დაფინანსება ათას ლარში
01 01			4534,2	4656,2	5121,8	5634,0
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური		მუნიციპალიტეტის მერიის დაფინანსება				
ქვეპროგრამის აღწერა		ქვეპროგრამა უზრუნველყოფს მუნიციპალიტეტის მერიის და საკრებულოს გამართულ ფუნქციონირებას, მუნიციპალიტეტის თანამშრომლების კვალიფიკაციის ამაღლებას, მუნიციპალური ვალდებულებების მომსახურებას, საბიუჯეტო პროცესის განვითარებას.				
ქვეპროგრამის მიზანი და მოსალოდნელი შედეგი		მერიის მიერ მოსახლეობისათვის გაწეული სერვისების გაუმჯობესება, მომსახურების მიღების გამარტივება. საბიუჯეტო პროცესის დახვეწა. ვალდებულებების მომსახურება.				
კოდი	პროგრამის დასახელება	მუნიციპალიტეტის ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა	2025წლის დაფინანსება ათას ლარში			
010202			62,0			
პროგრამის აღწერა		ქვეპროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია მუნიციპალური განვითარების ფონდიდან მიღებული სესხების საპროცენტო და სესხების ძირი თანხების დაფარვა "საქართველოს მყარი წარჩენების მართვის პროექტის" ქონების გადაცემის ხელშეკრულების ფარგლებში თანხის გადახდის დღისათვის (28 აპრილი და 28 ოქტომბერი) გადასახდელი ძირი და დარიცხული საპროცენტო თანხა საქართველოს ეროვნული				

	ბანკის მიერ დადგენილი რეფინანსირების განაკვეთის ცვლილების შესაბამისად.
კავშირი მდგრადი განვითარების მიზანთან (SDG)	SDG 16
პროგრამის მიზანი და მოსალოდნელი შედეგი	ცაგერის მუნიციპალიტეტის მიერ საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდის წინაშე ნაკისრი სასესხო ვალდებულების სრულად და დადგენილ ვადებში შესრულება

შეფასების ინდიკატორები							
საბოლოო შედეგი (OUTCOME)	2023 საბაზისო	2025	2026	2027	2028	სტრატეგიული მიზანი	შეფასების მაჩვენებელი
მერიაში შემოსულ წერილებზე პასუხის გაცემის საშუალო დრო (დღე)	3	2	1	1	1	1	ხარისხობრივი
შუალედური შედეგი (OUTPUT)		2025	2026	2027	2028	სტრატეგიული მიზანი	შეფასების მაჩვენებელი
მუნიციპალიტეტის თანამშრომლების გადამზადებისათვის დახარჯული სახსრების რაოდენობა	5,0	20,0	20,0	20,0	20,0	კვალიფიციური კადრები	რაოდენობრივი
შემოსული წერილების რაოდენობა	5864	6500	6500	6500	6500		რაოდენობრივი
გაცემული პასუხების რაოდენობა	5766	6400	6450	6450	6500	არ დარჩეს არცერთი განცხადება პასუხგაუცემელი	რაოდენობრივი
სარეზერვო ფონდიდან დახმარების გამოყოფაზე გამოცემული ბრძანებების რაოდენობა	33	30	30	30	30		რაოდენობრივი